პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОММУНИСТ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

№ 7 (19149) ოთხშაბათი, 9 იანვარი, 1985 წელი. ფასი 3 კაპ.

ხალხის კანდიდატები

თავადაღებული შავი მოთ. აკადემიური ხაზოვანებებიანი მუშაობით ნიპოოა ავტორიტეტი განდაბნილ რესპერსონალთან მეცხოველეობის ექსპერიმენტალურ-ტექნიკური სადგურის დირექტორი. ბ. ჩერნენკოს ოჯახი. ბ. ჩერნენკოს წელის ოჯახი. ტარა ამა გოგებაშვილმა. როცა ლენინგრადის სამუშაო სკოლა დამთავრა, მან გადაწყვიტა მეცხოველეგ გამხდარიყო. ეი უკვე მეოთხე წელია, რაც ეს ძრახა მიუჩინეს. ჩინებულად უვლიდა იგი მათ და შესანიშნავ მაჩვენებლებსაც მიაღწია. ყოველ ძროხაზე შარშან მიიღო საშუალოდ 4200 კილოგრამი რძე — ეევმით გათვალისწინებულზე ორახი კილოგრამით მეტი.

კომკავშირის კომიტეტის მდივანი, სოფლის მეურნეობის მუშაკთა პროფკავშირის რაიკომის წევრი, თელეთელი მწველავი ირა გოგებაშვილი დაახასელეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატად.

• •

სურათზე: თელეთის ექსპერიმენტული საბჭოთა მეურნეობა-ტექნიკუმის საუკეთესო მწველავი, რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატი ირა გოგებაშვილი.

ი. დავითაშვილის ფოტო (საქინფორმის ფოტოკორონეკი).

ᲓᲐᲕᲘᲪᲕᲐᲗ ᲡᲘᲛᲫᲚᲐᲕᲠᲗᲗᲐ ᲐᲗᲕᲘᲡᲔᲑᲘᲡ ᲕᲐᲓᲔᲑᲘ

ᲔᲗᲘᲠᲗᲛᲔᲢᲔ ᲮᲣᲗᲬᲚᲔᲑᲘᲡ დამამთავრებელი წლისათვის განსაზღვრულია უმნიშვნელოვანეს ეკონომიკურ მაჩვენებელთა უფრო სწრაფი ზრდის ტემპი, ვიდრე საშუალოდ ოთხი წლის მანძილზე. ეს კი საშუალებას გვაძლევს მოცალი რიგი საკვანძო პოზიციების მიხედვით მივაღწიოთ ხუთწლედის დასკვლათა დონეს. ცხადია, წარმოების ზრდის ეს სწრაფი ტემპი ხელს შეუწყობს მრეწველობის შემ ნელ დარგებში საწარმოო სიმძლავრეების უკეთ გამოყენებას და ეფექტიანობის ამაღლებას.

სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს სხდომაზე ამხანაგმა კ. უ. ჩერნენკომ აღნიშნა, რომ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დავთმოთ შრომის რაციონალურ გამოყენებას, მისი ნაყოფიერების ზრდას. ღრმად უნდა გავაანალიზოთ, როგორ არიან განაწილებული მუშები, რამდენად ეფექტიანია მათი შრომის ხარჯები, როგორ გამოიყენება საშუალო დროის ყოველი საათი. ამას, მაგალითად, კარგად შეახტეკვინება ქვეყნის მთელი რიგი შრომითი კოლექტივების თაობრობა საშუალო ადგილების ატესტაციის ნატარების შესახებ. საშუალო ადგილების ატესტაცია ორგანულად შეიცავს საწარმოო სიმძლავრეებს, მანქანა-მოწყობილობის უფრო სრული გამოყენებისათვის ბრძოლასაც. ამიერიდან ყველა შეფერხებები იმას, რომ საშუალო დღის მანძილზე მანქანამშენებლობაში არ შუშაობს მთელი მოწყობილობის ორმაგი პროცენტი, რომ ყოველი შესვენ ავტომანქანა რეისში არ გადის.

როგორც ცნობილია, სკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა მოიწონა ეფექტიანობაზე ქარხნის გამოდილება საშუალო ადგილების ატესტაციის მოწყობაში და მათ რაციონალიზაციაში. აღინიშნა, რომ საჭიროა სამინისტროებმა, ადგილობრივმა პარტიულმა, საბჭოთა და პროფკავშირულმა ორგანოებმა ყველგან უზრუნველყონ ამ დიდმნიშვნელოვანი თაობრობის გაფრცელება.

ჩვენი რესპუბლიკის პირობებში დნეპროპეტროვსკელთა გამოდილების ათვისებას ერთ-ერთი პირველადგანი შეუდგა, მაგალითად, თბილისის „ელექტროაპარატის“ საწარმოო გაერთიანების მეთაური ქარხნის საწყნენი საამქროს კოლექტივი. აქ ერთიანი განაწესებით მომუშავე ბრიგადები დარწმუნდნენ, რომ ზედმეტი ჩარხები, იმეცე როგორც ზემოტი მუშახელი, ზედანგველთა. ასევ საწნეხი საამქროს ხელახლა დაიკვეგმა. მთელი რიგი საშუალო ადგილები ტექნიკურად განახლდა. ამან ქარხნის კოლექტივს საშუალება მისცა გამოეთავისუფლებინა დანადგარების ნაწილი, უფრო სრულად დაეტვირთა შუმუნელი, შეექმნა ერთიანი ტექნოლოგიური ჯაჭვი. ყველაზე მწარმოებლურ ჩარხებზე მოეწყო ორცელიანი მუშაობა, ავლენდნენ და აუქმებდნენ ზედმეტ საშუალო ადგილებს. ამ მხრივ, მართალია, ჯერ მხოლოდ პირველი ნაბიჯები გადადგა, მაგრამ უკვეგბი მაინც საგრძნობია. გაიზარდა დანადგარების ცვლათანობის კოეფიციენტი. გადიდდა შრომის ნაყოფიერება. საამქროში 65 კაციანი და 40 საშუალო ადგილის პირობებიდან გამოთავისუფლების შედეგად პროდუქციის გამოშვების დაჯავება დიდი გადაკარგვათა სრულდება, შრომის ნაყოფიერება ათი-თხუთმეტი პროცენტით გაიზარდა. საშუალო ადგილების ატესტაცია და რაციონალიზაცია წარმოების ზრდის ახალ რეზერვებს ავლენს.

ხუთწლიანი გეგმის რეალიზაცია ბევრად არის დამოკიდებული შემუშავილი საწარმოო პოტენციალის გამოყენების დონეზე, აღინიშნა ამას წინათ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს გაფართოებულ სხდომაზე, რომელზეც განხილულ ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1984 წლის თერმეტი თვის სახელმწიფო გეგმის შესრულების შედეგები, აგრეთვე 1985 წლის სახელმწიფო გეგმისა და ბიუჯეტის პროექტები. უნინარეს ყოვლისა, ეს ეხება მოძმედ სიმძლავრეებს და ძირითად ფონდებს. სამწუხაროდ, ისინი საკმაო არ არის დატვირთული, მეორე ცვლანაწილის კოეფიციენტი მანქანამშენებლობაში. მდგომარეობა აქ ნელა უმჯობესდება. ამჟამად ეს მაჩვენებელი ძირითადად წარმოებისა არ აღემატება 1,33 პროცენტს, საშუალოდ ჩვენს ქვეყანაში კი 1,45 პროცენტია. 45 მანქანათსაშენებელი საწარმოდან მხოლოდ რვაში აშუშავებენ მოწყობილობის ცვლა-ნახევრის განმავლობაში, მაშინ, როცა დადგენილია ორცელიანი შუმაობა. თბილისის „აგრეგატისა“ და „სამუშაოდ მანქანების“ ქარხნები ჩარხებს ერთ ცვლაშიც კარ ტვირთავენ. დაბაკმაყოფილებლად ვერ იყენებენ საწარმოო სიმძლავრეებს ბორის ბაშმელის საწარმოო გაერთიანებაში, თბილისის კამაზოდ-მუფლის კომბინატში და სხვაგან ფაბრიკაში.

1984 წელს სსრ კავშირის ცენტრალური სტატისტიკური სამმართველოო საწარმოო სიმძლავრეების ათვისების მსვლელობას აკონტროლებდა ჩვენი რესპუბლიკის თერმეტ სამრეწველო საწარმოში. ცხრა თვის მონაცემებით ზემოსხენებული თერმეტი საწარმოდან რვა საწარმოში ვერ ეტეოდნენ სიმძლავრეთა ათვისებას ვადებში. მათ შორის ვახლდათ ბურჯანის ლენინის ქარხანა, რომელშე ინკავარ-სექტემბერში საერთოდ ვერ ათვისა სიმძლავრენი. რაც შეეხება ამბიანი და მარნეულის კომბინატებული საკვების ქარხნებს, აქ ამ პერიოდისათვის საწარმოო სიმძლავრეებში, შესაბამისად, მხოლოდ 37,9 და 33,4 პროცენტით იყო ათვისებული. ზოგიერთი სახვიანი პროდუქციის გამოშვებასთან დაკავშირებული სიმძლავრეები არც ხანგრძლივ ბამბის ფაბრიკაში, ქუთაისის ხაკეტმობილო ქარხანაში და რუსთავის ქიმიური ბოჭკოს საწარმოო გაერთიანებაში იყო ამოქმედებული. სიმძლავრეების ნორმით დადგენილ ვადებში ათვისება, შემოწმებისას, მხოლოდ თბილისის საწარმოო გაერთიანება „ელმავალშენებელში“ და ნაგარეულის ღვინის ქარხანაში მიმდინარეობდა.

ამის გამო, რომ ბევრი სამრეწველო ობიექტი ვერ ათვისებს საწარმოო სიმძლავრეებს ნორმატიულ ვადებში, ზემდგომი ორგანოები მათთვის შემცირებულ გეგმებს უშვებენ. ასე, კანონჯარ, ზოგიერთი მაფანაი ვერც ამ შემცირებულ დავალებას ეროვნ და ეს მარილად დასანანია. საწარმოო სიმძლავრეთა ათვისებლობის მიზეზად, როგორც ანკეტრმა ვამოკითხვებმა ცხადყო, ძირითადად ერთა და იმავე ფაქტორს ახასიათებენ: შეიდმა მშენებლობის პროექტმა, დეფექტები დანადგარებში, სათადარიგო ნაწილების ნაკლებობა, მუშათა და მომსახურე პერსონალის დაბალი კვალიფიკაცია, სათბობისა და მუშახელის უკმარისობა, ნარჩენების სუსტი ორგანიზაცია, ნედლეულთან და მასალებთან არარიტმული მომარაგება.

ნამოფლილი მიზეზებიდან ზოგიერთი უსაუფქეთო არ არის, მაგრამ ეს ოვის გამარილებისათვის საკმარისი როდია. შემოწმებამ ცხადყო, რომ შუამაბინე ვკალია ორგანიზებულობა, დიდი ადგილი დროის დანაკარგები და კადრების დენადობა, მთელ რიგ საწარმოებში მოუვარებელია შრომისა და საყოფაცხოვრები პირობები. რა სიმძლავრეების ათვისებაზე შეიძლება ლაპარაკი იმ საწარმოებში, სადაც მარტო გაეცდენებისა და დაგვიანების შედეგად ათასობით კაცდღე იკარგება? ეს იმის პრალია, რომ საწარმოთა ხელმძღვანელები, მათი პარტიული ორგანიზაციები ვერიანად ვერ იბრძვიან დისციპლინის განმტკიცებისათვის, კადრების შენარჩუნებისათვის.

ნებისმიერი საწარმოს ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა ფონდუკუგების ზრდა. ფონდუკუგება, ბოლოს და ბოლოს, ის ფაქტორია, რომელისთვისაც საერთოდ უნდა არსებობდეს საწარმო. ფონდუკუგების გადიდების გზები კი საწარმოო სიმძლავრეებს მაქსიმალურ გამოყენებაში უნდა ვეძებნოთ. გამოთვლარიშებულია, რესპუბლიკის მრეწველობაში და სოფლის მეურნეობაში წმინდა ძირფოვანების მიხედვით ფონდუკუგების სულ ერთი კაპიკით გადიდება დაახლოებით 270 მილიონ მანეთს დაზოგავდა და უზრუნველყოფდა ეროვნული შემოსავლის ზრდას წელიწადში 110 მილიონი მანეთით. ლაპარაკია მხოლოდ ერთ კაპიკზე. ორი და სამი კაპიკით რომ გაგვეზარდა ეს ციფრი, ადვილი გამოსახანარიშებელია, რა შედეგს მივაღწევდით.

სამინისტროთა, უწყებათა, გაერთიანებათა, საწარმოთა ხელმძღვანელებმა უნდა უზრუნველყონ წარმოების საპროექტო სიმძლავრეთა ამოქმედება. ამას შეუნელებელი კონტროლი უნდა დაუწესონ პარტიის იმ საოლქო, საქალაქო და რაიონულმა კომიტეტებმა, რომლებსაც ეს საწარმოები ტერიტორიულად ექვემდებარებიან. ცხადია, საკმაოდ ადვილია ახლად გადაცემული ან რეკონსტრუირებული ქარხანა, ფაბრიკა თუ კომბინატი მთელი სიმძლავრეთა მაშინვე ვერ ამუშავებენ. ეს გათვალისწინებულია და სიმძლავრეების ათვისებასაც ნაკარაუდევი დროის ხანგრძლივობა თვეობითა და წლობითაც გრძელდება, მაგრამ დასახულ მიზნებს მაინც ვერ ვაღწევთ იმის გამო, რომ ვერ ვიწვნეთ ორგანიზებულობას.

წლევანდელი გეგმა არა მარტო მთლიანად, არამედ გადაჭარბებითაც უნდა შესრულდეს. ეს ამოცანა დაკვეთილია ამხანაგმა კ. უ. ჩერნენკომ სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს სხდომაზე. ამბავი კი საწარმოო სიმძლავრეებმა ფრიალი ეფექტიანობა ეფინა ქვეყანას. ეს ამოცანა უფრო უნდა გადაეწყვიტოთ და ღირსეულად შეეხვედეო სკკ XXVII კონგრესს.

მუშათა კოლექტივის, რესპუბლიკის, ქვეყნის ინტერესებისათვის

მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების სკოლის მეცადინეობა თბილისის ელმავალსაშენებელ ქარხანაში

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚᲘ „კომუნისტში“ გამოქვეყნებული სკკ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატია „განვითარებული სოციალიზმის მოთხოვნების დონეზე. საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის თეორიის, სტრატეგიისა და ტაქტიკის ზოგიერთი აქტუალური პრობლემა“ უდიდესი პოლიტიკური, იდეურ-თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობის დოკუმენტია. იგი რესპუბლიკის, ისევე როგორც მთელი ქვეყნის, კომუნისტებისათვის ი ს, ყ ვ ე ლ ა მშრომელთასთვის სამიდო კომპასი გახდა ყოვ ე ლ დ ღ ი ურ საქმიანობაში. ამ სტატიაში ისინი პოულობენ პრაქტიკულ რჩევა-დარიგებებსა და რეკომენდაციებს, მას უდარებენ თავიანთ გეგმებსა და საზრუნავს.

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატისთან დაკავშირებით რესპუბლიკის პარტიულ ორგანიზაციებში „განვითარებული სოციალიზმის ახალი მიჯნები“.

პოლიტდღის ფარგლებში პირველი მეცადინეობა გაიმართა მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების სკოლაში თბილისის საწყარროო გაერთიანება „ელმავალშენებლის“ მეთაურ საწარმოში. მეცადინეობას, დამკვიდრებული ტრადიციისამებრ, უძღვებოდა სკოლის ხელმძღვანელი, სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრობის კანდიდატი, საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივანი ე. ა. შევარდნაძე.

მეცადინეობა, რომელშიც მონაწილეობდნენ გაერთიანების მუშები, სპეციალისტები, ხელმძღვანელები, მიეძღვნა კოლექტივის ამოცანებს ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიის დებულებათა შესაბამისად.

კვეყანაში ყოველ მესამე მაგისტრალურ ელმავალს თბილისს მარკა აქვს. გაერთიანების შრომელები, რომლებიც არ წყვეტენ ძირითადი პროდუქციის გამომცემას, რეკონსტრუქციის რთულ პირობებში ემზადებიან ცხრა ათასი კილოვატი სიმძლავრის „ვლ-15“ თორმეტღერძიანი ორსექციანი ლოკომოტივების სეროიული წარმოებისათვის.

პროგრესის გზით გულდაჯერებულ წინსვლის განსაზღვრავს საწარმოში მიმდინარე დიდი მასშტაბის ეკონომიკური ექსპერიმენტი, წარმოების ყოველმხრივი მოდერნიზაცია, კოლექტივის ზუსტი მიზანი — რაც შეიძლება სწრაფად გადაწყვიტოს მეშობის ეფექტიანობისა და ხარისხის ამოცანა.

მაგრამ ყოველივე ეს დაკავშირებულია ბევრ სირთულესთან და პრობლემასთან, რომელთა პრაქტიკული გადაჭრა მოითხოვს თავის თეორიულ დასაბუთებას, საქმიან გაანრეასა და კონკრეტულ განხორციელებას.

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატია გახდა სწორედ ის გასაღები, რომელიც საშუალებას გვაძლევს თეორია დაკუკავშიროთ პრაქტიკას, გამოვიყენოთ იგი ყოველდღიურ ცხოვრებაში, საქმეურეო საქმიანობაში. სწორედ ამან განაპირობა სტატიის დებულებებთა და დასკვნებთ მსმენელთა დიდი დაინტერესება.

მარქსიზმ-ლენინიზმის საფუძვლების სკოლის მეცადინეობა

ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ ᲔᲚᲛᲐᲕᲐᲚᲡᲐᲨᲔᲜᲔᲑᲔᲚ ᲥᲐᲠᲮᲜᲐᲜᲐᲨᲘ

რულ-ტექნიკური პროგრესის დაჩქარებას, მთელი სამეურნეო მექანიზმის და მართვის სრულყოფას. მხოლოდ ამ ფაქტორების ორგანული ერთიანობა მოგვცემს საშუალებას განვამტიცოთ განვითარებული სოციალიზმის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა.

მაგრამ ამჟამინდელ სულაც არ არის ხანმოკლე პროცესი, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ დღეგანდელი საქმეები შეიძლება ხვალისთვის გადავდოთ. ახალი ტექნიკისა და ტექნოლოგიური პროცესების დანერგვა, შრომის ნაყოფიერების გაზრდა, პროდუქციის ოვითღირებულების შემცირება — ამ და მრავალ სხვა პრობლემას აქტიურად უნდა ეწყვეტდეთ უკვე დღეს, ამასთან სიმეფო ბაზას ეუქმნიდეთ წარმატებულ მუშაობას მომავალში.

**ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲘ Კ. Უ. ᲩᲔᲠᲜᲔᲜᲙᲝᲡ ᲡᲢᲐᲢᲘᲘᲡᲐᲜ: „პირველი და ცხადი, რაც უნდა გავაკეთოთ, ის არის, რომ მოვამზადოთ ხახალხო მეურნეობის ყველა დარგის უსწრაფესი ტექნიკური განახლებისათვის საჭირო, ყველაზე პროგრესული ტექნოლოგიების სწრაფი საწარმოო ათვისებისათვის საწარმოო ორგანიზაციულ ღონისძიებათა და მატერიალური ხახარჯის მობილიზაცია. ეს საკვანძო მნიშვნელობის ამოცანაა. გადავუვლეთ იგი, ნიშნავს გადავუვლეთ ეკონომიკის ინტენსიფიკაციის, მისი ეფექტიანობის ამაღლების პრობლემაც“.

Შ. ᲩᲘᲥᲝᲫᲔ, ᲡᲐᲬᲐᲠᲛᲝᲗᲐ ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ „ᲔᲚᲛᲐᲕᲐᲚᲨᲔᲜᲔᲑᲔᲚᲘᲡ“ ᲒᲔᲜᲔᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲓᲘᲠᲔᲥᲢᲝᲠᲘ: მომავალში მუშაობისათვის მზადებას ვეწევით უკვე ახლა, ეახორციელებთ რა საწარმოს რეკონსტრუქციას. თუმცა, ადვილი არ არის მაღალ ტექნიკურ და ორგანიზაციულ დონეზე ვიქონიოთ წარმოება, როცა სარეკონსტრუქციო სამშენებლოში ბრიხუთა გვერდით შრომობენ მშენებლები და მემონტაჟეები, მაგრამ კოლექტივმა კარგად იცის, რომ მეთაური ქარხნის გაანალიზას არა მარტო ეკონომიკური, არამედ სოციალური მიზნებიც აქვს. რეკონსტრუქციის დირებულება 100 მილიონ მანეთს უახლოვდება, აქედან სადღეისოდ 62 მილიონია ათვისებული.

Გ. ᲙᲐᲚᲐᲜᲓᲐᲫᲔ, ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲤᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ ᲗᲐᲕᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔ: ხაზგასმით აღვნიშნავ, რომ სახსრების მნიშვნელოვანი ნაწილი სახინაო „მშენებლობას ხმარდება. საკმარისია ითქვას, რომ საწარმომ შეიტანა თავისი სააიო წილი 4 მილიონი მანეთის ოდენობით, რათა ქალაქის ხელისუფლებამ ერთად მონაწილეობდეს ბინების მშენებლობაში. თუ 1984 წელს ახალმოსახლეთა ოზეიმა 67 ოჯახმა, უახლოეს მომავალში მათი რიცხვი რამდენჯერმე გაიზრდება. გაოცა ამისა, თანამედროვე მოწყობილობა, მათ შორის მანიპულატორები, რიცხვული პროგრამული მართვის ჩარხები თვისებრივად შეცვლიან მრავალი ელმავალშენებლის შრომას, იგი გაადვილდება და, რაც მთავარია, უფრო ნაყოფიერი გახდება. სხვათაშორის საწარმოში უკვე შექმნილია რობოტოზაციის განყოფილება.

რ. ᲗᲐᲥᲐᲫᲔ, ᲔᲚᲔᲥᲢᲠᲝᲜᲘᲙᲘᲡ ᲣᲬᲜᲘᲡ ᲮᲔᲓᲕᲐᲚᲔ: ვფიქრობ სწორი იქნება რეკონსტრუქციის პროგრამაში შევიტანოთ ჩვენი ელმავლების მართვის სისტემების დასაბამადებელი წარმოების შექმნა. თორემ გვიხდება მათი შეკვეთა სხვა საწარმოებისათვის, შორიდან შემოტანა. იხარჯება დიდძალი სახსრები. იკარგება დრო, ქარხანაც ზარალდება და ზოგჯერ ჩვენც ვცდებით.

ᲛᲔᲪᲐᲓᲘᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲘ: სწორი აზრია. კოიმპრაციული კავშირების რიცხვის შემცირების გარდა ასეთი კვეგანაყოფი საშუალებას მოგვცემს ავამაღლოთ წარმოების კულტურა, შეექმნათ კოლექტივში ახალი თანამედროვე პროფესიები.

Ა. ᲪᲐᲜᲐᲕᲐ, ᲡᲐᲐᲛᲧᲐᲠᲝᲗᲐ ᲗᲐᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔ ᲮᲔᲓᲕᲐᲚᲔ: მაგრამ დღემდე მე და ჩემი ზოგიერთი ამხანაგი მოძველებული ჩარხებით ვმუშაობთ. თითქოსდა (ოდნავ) გვიჭირს, იმის სურვილიც, რომ უფრო ნაყოფიერად ვიმრომოთ, ძველი ტექნიკა კი ძალიან გვაბრკოლებს. ზარალი ადგება საწარმოსაც — ჩვენგან შეიძლებოდა მეტი მეტი დატალი, მაგრამ ვერ იღებს, ჩვენც ზარალში ვართ — ნაკლები გვაქვს გამომუშავება. როგორ გადაწყდება ეს საკითხი?

**ᲐᲛᲮᲐᲜᲐᲒᲘ Კ. Უ. ᲩᲔᲠᲜᲔᲜᲙᲝᲡ ᲞᲐᲡᲣᲮᲘ: „დიდწარმოებლური ტექნიკა, რომელიც მისი გამოყენებით საუოველთაო ეკონომიკურ დაინტერესებაზეა გამოკვლეული, —აი, კაცმა რომ თქვას, ეს ერთადერთი, რასაც ძალუძს რეალისად აქციოს მომზადებული სამეურნეო გარდატეხა, უზრუნველყოს ორი რევოლუციის — მეცნიერულ-ტექნიკური და საოციალური რევოლუციების შეერთება, ახალი ძალით წარმოიჩინოს წარმოების სოციალისტური ორგანიზაციის უპირატესობანი. ამ უპირატესობათაგან ეს, გვახსენებს ლენინი, მთავარი ის არის, რომ სოციალიზმი მშრომელთა მასებს ანიჭებს „შეუძლებლობას თავისთვის იმუშაოს, და იმუშაოს იმგვარად, რომ გამოიყენოს უახლესი ტექნიკა და კულტურის ყველა მონაპოვარი“.

ლ. ᲯᲘᲪᲘᲣᲠᲘᲫᲔ, ᲒᲐᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲞᲐᲠᲢᲙᲝᲛᲘᲡ ᲛᲓᲘᲕᲐᲜᲘ: რეკონსტრუქცია ალმოფხვრის დისპროპორციას საწარმოს სხვადასხვა ტექნოლოგიური ქვეგანაყოფის აღჭურვილობაში, მაგრამ ძველი მოწყობილობითაც შეიძლება უფარო ნაყოფიერად შრომა, თუ გამოვიყენებთ შრომის ორგანიზაციის ახალ ფორმებსა და მეთოდებს...

ᲛᲔᲪᲐᲓᲘᲜᲔᲝᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲛᲫᲦᲕᲐᲜᲔᲚᲘ: ვფიქრობ, ამხანაგ ცანავას მიერ დასმული საკითხი პრინციპულად მნიშვნელოვანია. გვაკავია რა მოშობდებული კადრები, ზოგჯერ ხომ არსებითად ვკარგავთ შესაძლებლობას მაქსიმალურად ეიყენებდეთ მათ პოტენციალს, განსაკუთრებით შრომის ნაყოფიერების გადიდებაში. მაგრამ სწორია ის აზრიც, რომ მაშინ, როცა ჯერჯერობით არა გვაქვს შესაძლებლობა უზრუნველყოთ წარმოების სრული აღჭურვა, განსაკუთრებით მისი ტექნიკური განახლების პირობებში ყველაზე თანამედროვე ჩარხებითა და ხაზებით, უდიდესი რეზერვია შრომის ორგანიზაციისა და სტიმულირების ახალი ფორმები, მათ შორის ბრიგადული სამეურნეო ანგარიშიც.

თვით ჩვენი ეკონომიკა, აღნიშნა ამხანაგმა კ. უ. ჩერნენკომ, მიადგა მიჯნას, რომელზეც მისი თვისებრივი ძვრები და ცვლილებები, როგორც იტყვიან, აუცილებლობად იქცა. წარმოებითი ურთიერთობის სრულყოფის პროცესს ხომ იწყებდა, ჩვენმა პარტიამ გამოიჩინა მთელი რიგი ინიციატივები — ეს არის ბრიგადული კომპლექსების შექმნაც. სამეურნეო ანგარიშის აქტიური დანერგვაც და ბევრი სხვა სიახლე, რომლებმაც მტკიცედ უნდა დაამკიდროს სამეურნეო საქმიანობის ყველა უბანზე ორი განუყრელი ფაქტორი — მეტი დამოუკიდებლობა და მეტი პასუხისმგებლობა. თავის სტატიაში ამხანაგმა კ. უ. ჩერნენკომ დიდი შეფასება მისცა სხვადასხვა დარგისადმი ხელმძღვანელობის სრულყოფის იმ ეტაპებიმენტებს, რომლებიც ზოგიერთ რესპუბლიკაში, მათ შორის საქართველოშიც ხორციელდება და რომლებიც შეიცავენ სწორედ დიდი პასუხისმგებლობისა და მეტი დამოუკიდებლობის ერთიანობას. მაგალითად, კარგად არის ცნობილი ფოთის სამეურნეო-სამმართველო ექსპერიმენტის მნიშვნელოვანი შედეგები. ეს წარმატება ბევრად განსაზღვრა ამხანაგმა პასუხისმგებლობამ მინდობილი საქმისადმი, მათმა უნარმა მართონ და წარმართონ საქალაქო საბჭოს აღმასკომისა და მისი ტერიტორიულ-დარგობრივი გაერთიანებისადმი დაქვემდებარებული ტერიტორიის გაგვითარების პროცესები. საკმარისია ითქვას, რომ ახლა გაერთიანება კონტროლს უწევს ზღვისპირა ქალაქის ეკონომიკური და სოციალური ცხოვრების ასამდე უმნიშვნელოვანეს მაჩვენებელს.

(ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ ᲒᲕ-2 ᲒᲒ.).

ᲔᲠᲗᲘᲡᲣᲚᲝᲕᲐᲜᲘ ᲛᲘᲐᲠᲓᲐᲭᲘᲠᲐ

ᲡᲐᲝᲚᲥᲝ ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲘᲡᲬᲘᲜᲐ თათბირების მონაწილეები ერთსულოვნად უჭერენ მხარს შრომითი კოლექტივების მიერ დასახულებულ საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებს.

გაიმართა გორის რაიონის №113 ხიდისთავის საარჩევნო ოლქის მშრომელთა წარმომადგენლების საოლქო წინასაარჩევნო თათბირი, რომელიც გახსნა საოლქო საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარემ, საქართველოს ალკ გორის რაიკომის პირველმა მდივანმა მ. ვ. აბრამიძემ.

სოფელ ხიდისთავის კოლმეურნეობის კოლმეურნეწევ ნ. შ. ბარიბეგაშვილმა თქვა, რომ საარჩევნო ოლქში შემავალმა შრომითმა კოლექტივებმა ერთსულოვნად დაასახელეს საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად სკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი გ. ვ. რომანოვი და ლენინგრადის ოქტომბრის სახელობის ტრაქტორთა ქარხნის ოსტატი ნ. ა. ბაბაევი.

ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲐ ᲛᲔᲠᲪᲮᲚᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ

ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲐ ᲛᲔᲠᲪᲮᲚᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ

ᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲜᲐ ᲛᲔᲠᲪᲮᲚᲘᲡ ᲛᲘᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲑᲘ

ᲔᲠᲗᲘᲐᲜᲐᲓ ᲓᲐᲡᲐᲡᲠᲣᲚᲘ

1985 24 ᲗᲕᲔᲡᲐᲠᲘᲐᲜᲘ ᲡᲐᲡᲙᲝᲡᲘᲡ ᲐᲠᲩᲔᲕᲜᲔᲑᲘᲡ ᲓᲦᲔ

ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ არჩევნებისწინა კრებებზე, რომლებიც რესპუბლიკაში გრძელდება, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახულნი: თბილისის № 1 სარაჯი ფიბრეის მრთველი **ᲛᲐᲜᲐᲡ ᲑᲘᲯᲝᲙᲝᲡ ᲐᲮᲚᲔᲚᲘ ᲛᲣᲨᲔᲚᲘᲐᲜᲘ** — ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის №1 ბენზელიანის საარჩევნო ოლქში, ოფხაზეთის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **ᲕᲐᲚᲔᲠᲘᲐᲜᲘ ᲩᲘᲜᲩᲐᲠᲝᲕᲐ** — ბურჯანის №402 ლენინის საარჩევნო ოლქში, „ᲗᲘᲗᲝᲠᲗᲛᲐᲜᲒᲐᲠᲜᲘᲡ“ სამშენებლო სამმართველოს № 8 ტრესტის კომშენკერი ბრიგადის ბრიგადირი **ᲨᲘᲠᲘᲜᲘ ᲨᲘᲠᲘᲜᲝᲕᲘᲩᲘ** — ქალაქ ᲗᲘᲗᲝᲠᲗᲛᲐᲜᲒᲐᲠᲜᲘᲡ №242 საქალაქო საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ

ᲛᲨᲠᲝᲛᲔᲚᲗᲐ არჩევნებისწინა კრებებზე, რომლებიც რესპუბლიკაში გრძელდება, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატობის კანდიდატებად დასახულნი: თბილისის № 1 სარაჯი ფიბრეის მრთველი **ᲛᲐᲜᲐᲡ ᲑᲘᲯᲝᲙᲝᲡ ᲐᲮᲚᲔᲚᲘ ᲛᲣᲨᲔᲚᲘᲐᲜᲘ** — ქალაქ თბილისის ლენინის რაიონის №1 ბენზელიანის საარჩევნო ოლქში, ოფხაზეთის ასსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე **ᲕᲐᲚᲔᲠᲘᲐᲜᲘ ᲩᲘᲜᲩᲐᲠᲝᲕᲐ** — ბურჯანის №402 ლენინის საარჩევნო ოლქში, „ᲗᲘᲗᲝᲠᲗᲛᲐᲜᲒᲐᲠᲜᲘᲡ“ სამშენებლო სამმართველოს № 8 ტრესტის კომშენკერი ბრიგადის ბრიგადირი **ᲨᲘᲠᲘᲜᲘ ᲨᲘᲠᲘᲜᲝᲕᲘᲩᲘ** — ქალაქ ᲗᲘᲗᲝᲠᲗᲛᲐᲜᲒᲐᲠᲜᲘᲡ №242 საქალაქო საარჩევნო ოლქში, საქართველოს სსრ

ᲡᲡᲡᲠ-ᲡᲐᲛᲬᲠᲝᲜᲐᲠᲝᲕᲐᲜᲘ ᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲮᲔᲚᲛᲬᲘᲤᲝ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲗᲐᲕᲛᲯᲓᲝᲛᲐᲠᲔ **ᲒᲣᲠᲐᲛ ᲓᲐᲕᲘᲗᲘᲡ ᲫᲔ ᲛᲐᲒᲚᲐᲕᲘ** — სიღნაღის რაიონის №207 ტბიანის საარჩევნო ოლქში, ცხაკაიას რაიონის სოფელ ფოცხოს კირუვის სახელობის კოლმეურნეობის მთავარი ეკონომისტი **ᲔᲛᲘᲚᲘ ᲕᲘᲪᲔᲜᲢᲘᲘᲡ ᲐᲚᲣᲠᲘᲐ ᲨᲕᲘᲪᲔ

მუშათა კოლექტივის, რესპუბლიკის, ქვეყნის ინტერესებისათვის

(დასასრული)

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიიდან: „საფუძველიანად უნდა ვიზრუნოთ იმისათვის, რომ ყოველგვარ საწოგადოებრივ საქმეებში მუშობას მისი შემსრულებლები უფრო უშუალოდ და ხელშესახებად აღიქვამდნენ სწორედ სათავისო საქმეთა მოდელად. უკანასკნელ ხანს ბევრი რამ გაკეთდა იმისათვის, რომ გაძლიერებულიყო შრომის ორგანიზაციისა და მისი ანაზღაურების ფორმების მასტიმულირებელი მნიშვნელობა. ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი გამოცდილებაა შეძენილი მოწინავე სამეურნეოთა გარიშად ბრიგადებში, ბევრ საწარმოში, რომლებიც ეკონომიკური ექსპერიმენტის პირობებში მუშაობენ“.

ლ. ჯიბუტიძე: ახლა საწარმოს სიებში 340 ბრიგადა, მათგან 43 სამეურნეოთაგარეშეთია. ჩვეულებრივ, აქ შრომის საბოლოო შედეგები მნიშვნელოვნად უტყუოესია, ხოლო ადამიანთა რიცხვი, რომლებიც სხვებთან შედარებით ერთნაირ სამუშაოს ასრულებენ, უფრო მცირე. ბრიგადებში, სადაც ყველა დაკავშირებულია სარეთო ეახლისებლებობთან და დაინტერესებთ, პრაქტიკულად არ არის შრომის დისციპლინის დარღვევის შემთხვევები, მინიმალურია კადრების დენადობაც.

ზ. ჩიბაძე: სწორედ შრომის ორგანიზაციისა და სტიმულირების ბრიგადული ფორმის მეოხებით საშუალება მოგვეცა წარმატებით განვახორციელოთ ეკონომიკური ექსპერიმენტი, რომელიც დარეგი მიმდინარეობს. მისი არსი ის არის, რომ შეიცვალა საგეგმო მაჩვენებლების აქციენტიკა, — წინა პლანზე წამოიწია მოთხოვნებმა — ზუსტად შეეფარეთო პროდუქციის რეალიზაციის დავალებანი აღნიშნულ ეკიდებში, დათქმული რაოდენობითა და ასორტიმენტით. ამან მოითხოვა არა მარტო საშეურნეო საქმიანობის გარდაქმნა, არამედ გარკვეულწილად, კოლეტივი ი ს ფსიქოლოგიის გარდაქმნაც.

ექსპერიმენტის პირობების თანახმად, გაერთიანება თავისი ხელფასის ფონდის სრულფუფლებანი ბატონ-პატრონი გახდა. იგი უშუალოდ არის დამოკიდებული კოლექტივის მუშაობის საბოლოო შედეგებზე. ეს პირობა შესაძლებლობას გვაძლევს ვიმეშაოთ ეკონომიურად, რიტმულად, დავთვალოთ ყოველი კაპიკი.

ელმავალშენებლებს კარგად აქვთ შეგნებული, რომ ახლა მათი ხელფასი უშუალოდ არის დამოკიდებული იმაზე, თუ როგორ მუშაობენ არა მარტო ისინი, არამედ მათი კოლეგებიც. მოვიშვილოს ციფრებს: ექსპერიმენტის დაწყებამდე მთლიანად გაერთიანებაში საგეგმო დავალებათა შესრულებისათვის პრემია 132,9 ათასი მანეთი იყო, შარშან კი უკვე 419,7 ათასი მანეთი შეადგინა.

მეცადინეობის ხელმძღვანელი: თუ ერთი კარგად მუშაობს, მისი მეზობელი კი, როგორც იტყვიან, თავს არ იტკივებს, საერთო შედეგი ნაკლებია, მაშასადამე, ზარალდება აქტიური მუშაკი. მას გული უცრუდება. აეიღოთ, მაგალითად, ფუნი...

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიიდან: „ის, ვინც ცუდად მუშაობს, მზად უნდა იყოს არა უკეთესი, ან უუნდაც ჩინანდელი, არამედ სწორედ უარესი ცხოვრებისათვის. ჩვენ ვიღაცნით იმისათვის, რომ თითოეული სრულად აგებდეს პასუხს თავისი მუშაობისათვის. როდემდე უნდა ვითმინოთ, ბოლოს და ბოლოს, რომ ადამიანები ხელფასს იღებდნენ ფუნისათვის, ისეთი პროდუქციის გამოშვებისათვის, რომელზეც თვითონ ამბობენ ხოლმე უარს, რიგისაც მყიდველთან როლში აღმოჩნდებიან“.

ზ. ჩიბაძე: თვით ექსპერიმენტის მიმდინარეობამ და მოთხოვნებმა ფუნისმკეთებლები მეტად „არაკომფორტულ“ პირობებში ჩააყენა. მათი უხარისხო მუშაობა მატერიალურად ისჯება. კიდევ ერთხელ მოვიშვილოებ ციფრებს: თუ ფინთ უხარისხო პროდუქციისათვის ბრალეულებს ეუკავებდით ფუნით გამოწვეული დანაკარგების საერთო თანხის 3,2 პროცენტს, ახლა ეუკავებთ 25,5 პროცენტს, ამასთან ეს „მსახველი“ პროცენტი კელავაც გაიზრდება.

აი შედეგი ასეთი პოლიტიკისა, რომელიც მხურვალედ მოიწონა კოლეკტივმა: ხუთწლედში უხარისხო მუშაობის გამო დანაკარგები 48 ათასი მანეთიდან შემცირდა 27 ათასი მანეთამდე, მომხმარებლებისგან მიღებულ რეკლამაციათა რიცხვი — სამჯერ და მეტად. ახლა საპატიო ხუთეულიდანი პროდუქციის ხვედრითი წილი საერთო გამოშვებაში 53,8 პროცენტს ანუ ერთ-ნახევარჯერ მეტს შეადგენს, ვიდრე ორი წლის წინათ.

რ. ჯაბახიშვილი, საქართველოს კომპარტიის ლენინის რაიკომის პირველი მდივანი: ექსპერიმენტი ჩვენმა რაიონ მ ა ც დაიწყო. ჩვენთან, ისევე როგორც ფოთში, თბილისის საქარხნო რაიონში, იქმნება ტირტორიულ-დარგშორისო გაერთიანება. ფრიად მნიშვნელოვნად მიგვაჩნია, რომ ჩვენს სიახლესა და საწარმოში მიმდინარე ექსპერიმენტს შეხების საიმედო წერტილები ჰქონდათ, უმთავრესად — სოციალურ სფეროში.

ამხანაგმა კ. უ. ჩერნენკომ თავის სტატიაში ერთხელ კიდევ შეგვახსენა ცნობილი აქსიომა: იმისათვის, რომ უკეთ ვიცხოვროთ, უკეთ უნდა ვიმუშაოთ. ამავე დროს ხაზი გაუსვა ამ ფაქტორების ურთიერთკავშირს: „უკეთ რომ ვიმუშაოთ, უკეთ უნდა ვეცხოვროდეთ. და ამ თვალსაზრისით ელმავალშენებელი ქარხნის მშრომელს, რომლებიც რაიონს შრომითს დიდებას. უქმნიან, საკმაო სახსრებით აღსანეშენ ბიუჯეტს; უფლება აქვთ მოგვთხოვონ განკუთვნილოთ შესაბამისი ღონისძიებანი ჭაბი საბინაო და კულტურულ-საყოფაცხოვრებო პირობების „გაუმჯობესებისათვის. მოხარული ვარ გაცნობოთ, რომ შენდება ახალი პოლიტრთა საბლი და ავტომატური სატელეფონო სადგური, პროექტიდან მუშაკ-ლობა და ... ...

ეკონომიკა ხელმძღვანელობა: სისწორე სიტყვებისა „უკეთ რომ ვიცხოვროთ“, უკეთ უნდა ვიმუშაოთ“ — შეიძლება დავიხახოთ გაერთიანების კოლეტივის საწარმოო-სოციალური ცხოვრების ყოველი მაგალითით: საკმარისია თქვეს, რომ მუშათა საშეალო ხელფასმა აქ 230 მანეთს გადააჭარბა. მაგრამ გაზრდილი ხელფასი, როგორც ეტყვიან, თუ არ დაფფარა საჭირო საქონლითა და მომსახურებით, ცხოვრების ვერ შეამსუბუქებს, მას უფრო დოვლათიანს ვერ ეახდის, და აქ მთელი სიგრძე-სიგანით დგება სახალო მოხმარების საქონლის წარმოების პრობლემა. შეიძლება თქვან: ჩვენი საქმეა ელმავლები, ელექტროშტაბელერები, პლეტმოკონტეინერები, სახალოო მეურნეობისათვის საჭირო სხვა ნაწარმი გამოვუშვათ, მასობრივი მოთხოვნის საქონელი კი მსუბუქი ინდუსტრიის საქმეაო.

ასეთი მიდგომა სრულიად მცდარია: თითოეული საწარმო, თითოეული შრომითი კოლეტივი მოვალეა ზრუნავდეს, რათა მაღაზიების დახლები ივსებოდეს საჭირო საკონლით...

ზ. ჩიბაძე: ამას დიდ მნიშვნელობას ვანიჭებთ. მაგალითად, ამგვარი ნაწარმის გამოშვება ჩვენთან 1976 წლის 540 ათასი მანეთიდან შარშან 2 მილიონ 200 ათას მანეთამდე გაიზარდა. მაგრამ ჩვენ ამოცანას გადაწყვეტილად მივიჩნევთ მაშინ, რომ ეს ხელფასის ფონდის ყოველ მანეთზე გამოვუშვებთ ერთი მანეთის სახალო მოხმარების საქონელს.

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიიდან: „საგანგები სკამაასი უნდა მიეძღვნას სახელმწიფო აპარატის მუშაობის, მართვის ორგანოების სრულყოფის საკითხს. ეს საკითხი არაერთგზის აღგვიძიავს. და უკეთ ბევრი რამ გავაკეთეთ. მაგრამ მთლიანად საქმე ჯერჯერობით ნელი ნაბიჯებია. და ამის ერთ-ერთი მიზეზი ის გახლავთ, რომ ზოგიერთი ამხანაგი მას გამარტივებულად წარმოსახავს, ცდილობს, მაგალითად, გადაწყვეტოს აპარატის შემცირების ამოცანა მექანიკურად, მართვის არსებული სტრუქტურების შეუცვლელად. ასეთ მიდგომას არ მოაქს და ვერც მოგვცემს საკმარ ეფექტს. ასეთი მეთოდით შემცირებული შტატები სწრაფად აღდგება და ზარალ აზრიანი კიდეც“.

ბ. მიხელიძე, გაერთიანების შრომისა და ხელფასის განყოფილების უფროსი: ყოველივე აღნიშნულის გარდა, ჩვენთან მიმდინარე ექსპერიმენტის ღირებულება ის არის, რომ მან შესაძლებლობა მოგვცა გამოგვეთავისუფლებინა ბევრი მუშაკი, არსებითად გაგვეზარდა ხელფასი იმათთვის, ვინც ნამდვილ შემოქმედების აქტორობას იჩენს, მაქსიმალური სარგებლობა მოაქვს წარმოებისათვის. 1983 წელს 9 სატატო ერთეული გამოვათავისუფლეთ, შარშან — უკვე 65. შარშანწინ ხელფასის ფონდაში დავუწესეთ 10 სეკიალისტს, 1984 წელს კი 178-ს. და აი, რა არის სიინტერესო: თუმცა დანამატების თანხა 3.384 მანეთიდან 37.788 მანეთამდე გაიზარდა, ხელფასის ფონდის ეკონომიამ 9.216-დან 48.360 მანეთამდე იმატა. ასე რომ, მშრომელობის მუშაკებმა, რომლებიც მეტი მოცულობის სამუშაოს ნაკლები რიცხვით აკეთებენ, კოლეტივს საგრძნობი ეკონომიკური ეფექტი მოუტანეს, გამოათავისუფლეს სახსრები, ორმელთა ბაზაზე ეკონომიკური ეფექტი მოუტანეს, გამოათავისუფლეს ბინამენი ნაწილი მოხმარდება სოუკეთესოთა სტიმულირებას.

რ. ჟურბაძე: გაერთიანების მთავარი ბუღალტერი: ახალმა, მომკითხველმა და ყაირათიანმა დამოკიდებულებამ ყოველი მანეთისადმი ბინამენ ... კიდევ მატერიალური წაახალისებისა და სოციალურ-კულტურო ღონისძიებათა ფონდების მზარდი „გამდიდრება“. პირველი 1983 წელს 442 ათასი მანეთიდან გაიზარდა 854 ათას მანეთამდე შარშან, მეორე—შესაბამისად 161 ათასი მანეთიდან 233 ათას მანეთამდე.

სხვათა შორის ექსპერიმენტმა შესაძლებლობა მოგვცა ფონდების გამოუყენებელი ნაშთები გადავტანოთ მეორე წლისათვის და ამრიგად დავაგროვოთ დიდი სოციალური ამოცანების გადაწყვეტისათვის საკმარისი სახსრები. ეს მით უფრო მნიშვნელოვანია, რომ არსებული თანხები ამოლიანად უზრუნველყოფილია შესაბამისი საშენი მასალებით, შენებელთა იჯარით და ა. შ. და აი, ესეც კონკრეტული მაგალითი იმისა, თუ როგორ ეშემარიტია სიტყვები: კარგად მუშაობ — უკეთ იცხოვრებ.

მიმანნია, რომ მეურნეობრიობის ახალ პირობებში მომუშავე კოლეტივის ერთ-ერთი მთავარი მიღწევა გახდა სახელშეკრულებო, ტექნოლოგიური და საგეგმო დისციპლინის განმტკიცება. როცა ვისწავლეთ თითოეული კაპიკის ანგარიში და გაფრთხილება; უფრო მომთხოვნელად ვეკიდებით მომიჯნავეებს, უფრო უნარიანად და ეფექტიანად ვიყენებთ ყოველ მანეთს. მოვიყვან ასეთ მაგალითს: 1983 წელს მოიჯნავეებს გადავიხდევინეთ 237 ათასი მანეთი ჯარიმა, მაგრამ თვითონაც გადავიხადეთ 526 ათასი მანეთი. ხოლო როცა შარშან უფრო გავამკაცრეთ კოოპერაციაში პარტნიორებისადმი მოკვეთხველობა, შევეცადეთ რაც შეიძლება ნაკლებად დავგეოლატებინა ისინი, მდგომარეობა კვეთრად გაუმჯობესდა.

უფრო ეფექტიანად ვიყენებთ ბანკის კრედიტსაც. უკანასკნელი წლების მანძილზე მიღებული სესხისათვის მარტო პროცენტების სახით მილიონ 300 ათასი მანეთი გადავიხადეთ. ამ ფულით კი შეგვეძლო ზეგვეავსო კოლეტივის მიუჯეტი. კარგად გვესმის რა ეს, გავაძლიერთ საფინანსო-ეკონომიკური მუშაობა. და აი, დამამიდებელი შედეგი: ბანკისადმი დავალიანების თანხა თითქმის რვა მილიონი მანეთით შემცირდა...

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიიდან: „ცალკე უნდა მოგახსენოთ სამეურნეო კადრების შესახებ. დღეს მათ, ისევე როგორც ყველა ხელმძღვანელს, მოეთხოვებათ უზენესი პარტიულობა და იდეურობა, ჰუმანტურობა და პასუხისმგებლობა, ადამიანებთან მუშაობის უნარი. მაგრამ არც ეს კმარა. საჭიროა უნარი — აზროვნებდნენ ეკონომიკური თვალსაზრისით წოგნიერად, თანადროულად, ორიენტირად ისახავდნენ ეფექტიანობას, ზრდის ინტენსიურ ფაქტორებს. გადაჭრით უნდა მოვიშოროთ თავიდან აზროვნების ფეიმოყიდებული სტერეოტიპები, რომელთა დროს რაოდენობრივი, გამთლიანებული მიდგომა აჯარად სჭარბობდა თვისებრივს“.

მეცადინეობის ხელმძღვანელი: ჩვენი წინა შეხვედრის დროდან მნიშვნელოვანი გარდაქმნები მოხდა, და უმთავრესად — თვით წარმოების ხელმძღვანელთა ფსიქოლოგიაში. ისინი აზროვნებენ და მოქმედებენ სხვა კატეგორიებით, შემოქმედებითად, ინიციატივიანად.

მაგრამ ყველგან როდი ხდება ასე, ყველა ხელმძღვანელი როდი შეეფერება იმ თანამდებობას, რომელიც მას უკავია.

იდეურობა, მაღალი პარტიულობა, პრინციპულობა უუეტ ენებენი, ლიტონი სიტყვები როდია, ისინი უნდა ფლობდეს საქმეებით ყოველ საათს, ყოველდღე. და იქ, სადაც ეს არ ხდება, პარტია შეურიგებელია. მოგეხსენებათ, რა მოხდა ახლახან თელავის რაიონში. იქ სერიოზული დარღვევები და ნაკლოვანებანი იყო კადრების შერჩევისა და განაწილებაში, რამაც შეაჭნა განსაკუთრებით დიდი ოღენობით სოციალისტური საკუთრების დატაცების პირობები. პარტიის რაკომს პრინციპულობა და მომთხოვნელობა უნდა გამოეჩინა იმ უბნის ხელმძღვანელის შერჩევისადმი, სადაც დანაშაული მოხდა, მაგრამ ეს არ მოიმოქმედა. კადრების შერჩევისა და განაწილების პრინციპების უხეში დარღვევებისათვის პარტიის რაკომის პლენუმმა მისი პირველი მდივანი „გათავისუფლა თანამდებობიდან.

რა თქმა უნდა, საქმე ის კი არ არის, რომ რაღაც საგანგებო „ამპანია ჩავატაროთ „დავფიქროთოთ“ კადრები, საჭიროა კიდევ უფრო მტკიცედ, როგორც თავის სტატიაში წერს ამხანაგი კ. უ. ჩერნენკო, ვებრძოლოთ თანამდებობრივი მდგომარეობის ყოველ გვარ ბორტაგდ გამოყენებას, პროტექციონიზმისა და კუთხურობის გამოვლინებებს, ვინაიდან ეს საკითხი პოლიტიკური საკითხია, პარტიის ავტორიტეტის, მასების ნდობის საკითხია.

ლ. ხარიკაძე, ელმავლთაშენებლობის საამქროს მემონტაჟე: ამხანაგმა კ. უ. ჩერნენკომ აღნიშნა, რომ შრომის, სოციალისტური საკუთრებისადმი შეგნებული დამოკიდებულების ნიმუშების გვერდით ჯერ კიდევ ეხვდავთ მოღუნებას, უყაირათობას, ადამიანთა ერთი ნაწილის მისწრაფებას მოიწყოს კეთილდღეობა სხვების ხარჯზე, საზოგადოების ხარჯზე, და შემდეგ ხაზი გაუსვა, რომ ყოველივე ამასთან ბრძოლა მოითხოვს სერიოზულად გავაუმჯობესოთ სამეურნეო შეკვანზეში, სრულყოთ გასაწილებონი ურთიერთობანი.

მოვიყვან მაგალითს. ხშირად ბერი, რომელსაც მე და ჩემი თანამოსაქმე ამხანაგები ადგილობრივ მაღაზიაში ვყიდულობთ, უგემურია — ან ცომია ან მდარე ხარისხის ფქვილით არის გამომცხვარი. არავისთვის არ არის სიკეთე, რომ ბევრ ბერის ქარხანაში თავიანთ მეცრე ხელფასს მათი მუშაკები „ნაღლეურებენ“ როგორც ნელეუელს, ისე მზა პროდუქციის წვრილმანი, და არა მარტო წვრილმანი, დატაკებები. როგორ უნდა მოვიქცეთ, რა უნდა ვიღონოთ, რათა გამოვასწოროთ მდგომარეობა?

მეცადინეობის ხელმძღვანელი: ეს ახალი პრობლემა არ არის, მწვავე და საჭიროროტო პრობლემაა. სწორედ ამიტომაც მოითხოვს ამომწურავ გადაწყვეტას. როცა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტში იხილებოდა პურსაცხობი მრეწველობის საკითხი, ამხანაგებს ესმოდათ, რომ მარტო ადმინისტრაციული ზომებით, ბრძანებებით, დასჯით ვითარება არ გამოსწორდებოდა. საქმე ის იყო, რომ დაგვინტერესებინა პურის ქარხნების მუშაკები პატრონსანი, ხარისხიანი შრომით, ამით, რომ ისინი თავიანთი, პირდაპირ ვიტყვი, ძმამე შრომისათვის შესაფერის გასამრჯელოს იღებდნენ. აი სწორედ მაშინ დაგვეზმ ა რ ა სამეურნეო ანგარიში, შრომის ორგანიზაციის ბრიგადული ფორმა, რომელზეც დაენერგეთ თბილისის ერთ-ერთ პურის ქარხანაში. რაკი ადამიანებმა შეიგნეს, რომ წარმოების მატერიალური და ფინანსური სახსრების სრულუფლებიანი ბატონ-პატრონები გახდნენ, ყაირათიანად იწყეს საქმის გაძღოლა. მდგომარეობა გამოსწორდა, და რამდენადაც ვეიკი, ამ საწარმოს პროდუქციის ხარისხის გამო საყვედურები უკანასკნელ ხანს არ ყოფილა.

საამქროს საამქროს ზენინჯლის ზ. ფეშხუბაშვილის რეპლიკა:—სწორია. ზოგიერთი ჩვენს მაღაზიაში კარგი პური გამოჩნდა. სხვა პურის ქარხნებში როგორღაა საქმე?

მეცადინეობის ხელმძღვანელი: შრომის ორგანიზაციისა და სტიმულირების მეთოდები, რომლებიც უკვე აპრობირებულია და რომლებმაც დაამტკიცეს თავიანთი მაღალი ეფექტიანობა, ამ დარგის თბილისის დანარჩენ საწარმოებშიც დაინერგება.

რაკი სამეურნეო ანგარიშს შეეხეთ, შეიძლება მოვიყვანოთ ასეთი მაგალითიც. თბილისელები შეშფოთებას გამოთქვამდნენ ავტობუსების მიმოსვლის გრაფიკების დარღვევის გამო, ლაპარაკობდნენ მძღოლთა მხრივ გამომძალველობის, საზოგადოებრივი ტრანსპორტის შუმაობაში სხვა დარღვევების შესახებ. მომსახურების ამ სფეროს ხელმძღვანელები ჩაუფიქრდნენ: როგორ შეეცალათ მდგომარეობა? შესაბამისი მსჯელობის, გაანალიზების, მძღოლებთან გულახდილი საუბრების შემდეგ ურჩიეს მათ შეექმნათ სამეურნეოთაგარეშიანი კოლეტივები. ასეც მოიქცნენ მთელ რიგ ავტომეურნეობებში. ამის შედეგად მკვეთრად გაუმჯობესდა

მომსახურების ხარისხი. თითოეული ავტობუსის საკასო ამონაგები 60 პროცენტით გაიზარდა, წვერთა ხელფასმა ბრიგადაში, რომელშიც შემკეთებელი შედის, ერთნახევარ-ორჯერ მოიმატა ახლა მძღოლები, რომელთა მწვავე ნაკლებობა სულ ცოტა ხნის წინათ იგრძნობოდა, იოლად როდი ხვდებიან ასეთ ბრიგადებში.

ამხანაგ კ. უ. ჩერნენკოს სტატიიდან: „განსაკუთრებით უნდა გავამკაცროთ მომთხოვნელობა მოდელნებისა და საშემოსავლებლო დისციპლინის დაოდვეკისათვის. უმკაცრესი დისციპლინის დაუმკარბლად ყველაზე საუკეთესო გადაწყვეტილებები და განზრახვები მხლოდ კეთილ სურვილად დაგვრჩება... პარტიული კომიტეტები, რომლებიც განუხრელად სრულყოფენ თავიანთ საქმიანობის სტილს, მოწოდებული არიან აქტიურ ზემოქმედებას ახდენდნენ სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანოების მუშაობის სტილზეც. ახდენდნენ, უწინარეს ყოვლისა, თავიანთი საკუთარი მუშაობის სანიმუშო. დაყენების, გაძლიერებული შემკითხველობის მეობითაო“.

მეცადინეობის ხელმძღვანელი: დიდი მომთხოვნელობა ნიშნავს, უწინარეს ყოვლისა, მკაცრად, პრინციპულად მოპკითხავდე არა მარტო საკუთარ თავს, არამედ ამხანაგსაც, ნიშნავს პასუხისმგებლობას ყველა ზეზე, რასაც მოწმობს მათი საშუალოდობო ინიციატივები. მათ საკირდ მიანნიათ, რომ აღიკვეთოს გამალებული შეიარაღების გაკრეკლება ახალ საგრეოებზე, უწინარეს ყოველისა, „სოციალური პასუხისმგებლობისათვის ინიციატივები — „სოციალური დაყენებულია ფ-15 გამანადგურებელზე. ამ იარაღზე მუშაობა უკვე პრაქტიკული გამოცდის სტადიაშია. ყველაზე მნიშვნელოვანი გამოცდა გათვალისწინებულია ამა წლის მარტში. მისი დამთავრების შემდეგ პენტაგონი აპირებს ასეთი რაკეტები აღჭურვილი საბრძოლო თვითმფრინავების ერთი ესკადრილია გასაგზავნ ამერიკის შეერთებული შტატების აღმოსავლეთ სანაპიროზე, ხოლო მეორე — დასავლეთ სანაპიროზე.

თანამგზავრსაწინააღმდეგო ლაზერული ქვემეხის შექმნას თეორი სახლი უკავშირებს კოსმოსური სივრცის მილტარიზაციის შორსგამიზნულ გეგმებს, კერძოდ, კოსმოსური ბაზრების ელემენტებიანი რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის ფართო მასშტაბის სისტემების გასაგებას. როგორც „ნიუსდეი“ აღნიშნავს, ლაზერულმა ქვემეხმა „ხელი უნდა შეუწყოს ხელსაწყოების გამოცდას, რომლებიც მირთვული ქობინების დასაკრად და მოსაპობად გათვალისწინებული მოგაალი ამერიკული კოსმოსური სისტემის საკავნო ელემენტები იქნება“. ეს კი, როგორც მეთვალყურეები აღნიშნავენ, არსებითად რაკეტსაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემების ნაწილია. ... ...

საქართველოს სსრ უმაღლესი სასჯელის მუდმივ კომისიებში

ალვკვეთოთ უყაირათობა

რამდენიმე წელწადია ჯავის რაიონის წონის საბჭოთა მეურნეობაში არ იყენებენ შვიდ სათესელს, მახარაძის რაიონის შემოქმედის კოლმეურნეობაში — სიმინდის სათეს ფართობზე ბალის რაიონის შუამთის მეცხვარეობის საბჭოთა მეურნეობაში — ორ კომბაინს. მარტო შარშან ახმეტის რაიონის სამ საბჭოთა მეურნეობაში დაშალეს სასესხე კომბაინი, „გაზ-53“ და „გაზ-51“ მარკის სამი ავტომობილი, „ს-100“ მარკის ტრაქტორი და ხეხილის შეესაწალი აგრეგატი. ათიათასობით მანეთით დააზარალა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის ნაადრევმა ჩამოწერამ წყიმულწყაროს, გორის, ლაგოდეხის, მაიაკოვსკის, ყვარლისა და რუსთავის სხვა რაიონებში.

სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოყენებისა და შენახვისადმი დაუდევარი, უპასუხისმგებელი და უყაირათო დამოკიდებულების ეს და სხვა ფაქტები მოიყვანეს საქართველოს სამრეწველო სამინისტროს კანონმდებლობისა და სოციალისტური კანონიერების საკითხების კომისიის სხდომაზე. სხდომის მონაწილეებმა განიხილეს საკითხი, თუ როგორ სრულდება კანონმდებლობის მოთხოვნები სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის გამოყენებისა და შენახვისადმი დანაშაულებრივ-უგულოყურო დამოკიდებულებისთვის პასუხისმგებლობის შესახებ.

კომისიის სხდომის შედეგები შეაჯამა მისმა თავმჯდომარემ დეპუტატმა ჯ. ი. პატიაშვილმა.

● ●

სასკოლო რეფორმა

მოქმედებს

შრომით ვზარდოთ

„...მარტო საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომა ანაშებს მნიშვნელობას ადამიანის ცხოვრებას“ — სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის კ. უ. ჩერნენკოს ეს სიტყვები საქართველოს დედაქალაქის მასწავლებლთა იმ კონფერენციის დღეზე ჟღერდა, პროფკავშირთა სასახლეში რომ გაიმართა. კონფერენციის მონაწილეებმა განიხილეს ზოგადსაგანმანათლებლო და პროფესიული სკოლის რეფორმის რეალიზაციის მიმდინარეობა.

თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომის სახელით განათლების სამმართველოს უფროსის ლ. ჩიქვანაის მოხსენებაში, სხვათა გამოსვლებში აღინიშნა, რომ კოლეგიალური მსოფლმხედველობის ფერდოობა, უწინარეს ყოვლისა, ფიზიკურ შრომისადმი დამოკიდებულებით,

კონფერენციაზე მოიყვანეს წამოძოებასთან სკოლის ურთიერთობის ეფექტიანი ფორმების ძიების მაგალითები.

ამასთანავე მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის ორგანიზაციაში ბევრი გადაუწყვეტელი საკითხი და ნაკლოა. მას შემდგომი სრულყოფა სჭირდება.

კონფერენციის შედეგები შეაჯამა პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანმა ნ. ბურგენიძემ.

კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობდა პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი გ. გაბუნია.

საქართველოს სსრ კინოკომპანიის ბაზგევის რაიკომის პლენუმი

გაიმართა საქართველოს კომპარტიის ყაზბეგის რაიკომის პლენუმი, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხები.

პლენუმმა გაათავისუფლა ამხ. ბ. ბ. **ზახარაშვილი** პარტიის ყაზბეგის რაიკომის პირველი მდივანისა და ბიუროს წევრის მოვალეობისაგან იმასთან დაკავშირებით, რომ იგი აირჩიეს მცხეთის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარედ.

პლენუმის მუშაობაში მონაწილეობდა და სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხ. ს. ე. **ხაბეიშვილმა.**

● ●

ყაზბეგის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს სესია

გაიმართა ყაზბეგის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს სესია, რომელმაც განიხილა ორგანიზაციული საკითხები.

სესიაზე გაათავისუფლა ამხ. ვ. ვ. ბომაშვილი ყაზბეგის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის პოვალეობისაგან იმასთან დაკავშირებით, რომ იგი აირჩიეს პარტიის ყაზბეგის რაიკომის პირველ მდივნად.

ყაზბეგის სახალხო დეპუტატთა რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარედ არჩეულია ამხ. ს. ა. მარსაგიშვილი, რომელიც მუშაობდა პარტიის ყაზბეგის რაიკომის მეორე მდივნად.

სესიის მუშაობაში მონაწილეობდა და სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხ. ს. ე. ხაბეიშვილმა.

ნაბეჭი, რიგი და ჩვენ

ხელვაჩაურის რაიონის სოფელი ახალშენი რაიონის ყველაზე დიდი და მრავალფროვანი სოფელია. აქაურმა მშრომელებმა თავდადებული შრომით ბევრჯერ გამოიჩინეს თავი, მაგრამ ამჟამად იმ სამარცხვინო ლაქაზე გვინდა ვილაპარაკოთ, რომელიც სოფლის რამდენიმე უღირსმა შვილმა დაიჩნია შრომელიერ კუთხეს, მთელ რაიონს.

...სოფლის სამრეწველო მაღაზიიდან გაიტაცეს ათასობით მანეთის საქონელი. ქურდობის მთავარ ალმოჩენა ახალშენელი მერან ბერიძე. იგი დაუკავშირდა მეკანიზმურელ ზურაბ ღონიძეს, ტაგანროგელ ოღლა კოვალენკოს და მაღაზია გაქურდეს. ეს დანაშაული ერთადერთი შემთხვევა როდია. განსაკუთრებულს სკამზე მოხვდნენ პროდუქტების დამზადების მიმღები პუნქტის გამგე რეზო გორაძე, ბრიგადირი მემედ კახიძე, აგრეთვე თამაზ მგელაძე და სხვები. სისხლის სამართლის დანაშაულის 8 შემთხვევა აღირიცხა. ასეთმა მდგომარეობამ დაიფიქრა სოფლის მესვეურები, დეპუტატები, აჯარის ასსრ შინაგან საქმეთა სამინისტროს ხელმძღვანელები. და აი, გადაწყდა მოწვეულიყო სოფლის ყრილობა, განესაჯათ არსებული მდგომარეობა.

ახალშენი ტერიტორიულად ქალაქს ეკუთვნის. ასეთი მდგომარეობა თავისებურ დაღს აჩნევს ოპერატიულ ვითარებას, არეულებს მუშაობას. ცოტა როდია შემთხვევა, როცა ქალაქს შეხვნელი სისხლის სამართლის დანაშაულები უკავშირდებიან სულმოკლე ადამიანებს და მათი საშუალებით იგებენ სოფელში არსებულ ვითარებას, არჩევენ თავიანთ საკმლიან.

ყრილობის მუშაობაში მონაწილეობა მიიღო აჯარის ასსრ შინაგან საქმეთა მინისტრმა ჯ. მაქალაძე, რომლის დახმარებით შესანიშნავ ინიციატივას ჩაეყარა საფუძველი. საქმე ის არის, რომ ახალშენში ცხოვრობს ორგანოს ოცზე მეტი მუშაკი. მშობლიურ სოფელში, მთელ რაიონში ოპერატიული მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით გადაწყდა პირადი თანამეგობელი დროის ხარჯზე თანამშრომლებისაგან შექმნილიყო „წესრიგის დამცველი ჯგუფი“. ჯგუფის საერთო ხელმძღვანელობა დაეკისრა სამინისტროს აპარატის მუშაკს, მილიციის კაპიტან ნოდარ თურმანიძეს. ჯგუფში გაერთიანდნენ სოფლის ხელმძღვანელები, სახალხო რაზმელები და დეპუტატები. შეადგინეს გრაფიკი, დაიწესეს მორიგეობა, რეიდებს აწყობდნენ გზებზე და იმ ადგილებში, სადაც ხალხმრავლობაა, სადაც საზეიმო ღონისძიებებია. სოფლის აქტივი ამ ინიციატივას ეგებოდა. ეს ინიციატივა ბევრ მათგანს ნაადრევი ასაკიდან აღენიშნება ვეგეტატიური ნერვული სისტემის ლაბილურობა, გულ-სისხლძარღვთა და კუჭ-ნაწლავის სისტემების ნერვული ხასიათის აშლილობანი: მადის დაკარგვა, თავბრუსხვევა, ოლაფსი, უძილობა, მენსტრუაციის მოშლა და ა.შ. ამ პირებს ახასიათებთ ფსიქიკური აღგზნებულება, გუნება-გაბუნყობის მერყეობა, აფეკტური ლაბილურობა, იმპოლსურობა, სულმოკლეობა, გადაჯარბებული პატივმოყვარეობა.

ერთი სიტყვით, უმიტესად ესენი არიან მტკიცე მორალურ პრინციპებს მოკლებული ინფანტილური, ისტერიული ფსიქოპათები. გადაჯარბებული პატივმოყვარეობის გრძნობით შეპყრობილი არ გაიჩნიათ მინიმალური პიროვნული შესაძლებლობანი სისტემატური შრომისათვის. თავიანთი უსუსურობის შენიღბვის მიზნით არ ერიდებიან ტყუილის თქმას და თავის ქებას. გადაჯარბებული პატივმოყვარეობის გამო ძმიმედ განიცდიან სამსახურეობრივ და ოჯახურ სიძნელეებს, განსაკუთრებით ნაადრევ სქესობრივ სისუსტეს.

ნარკომანიის მიღებას თან სდევს თავისებური ქცევის გამოვლინება, რაც ხშირად არ შეესაბამება არსებულ სიტუაციას და ირგვლივ მყოფთათვის უცნაურია. ამავე დროს შესაძლებელია პრეპარატების განსაზღვრულმა დოზამ გარკვეულ ეტაპზე გამოავლინოს აღენიშნული ნარკომანიის ეტაპი. ნარკომანიის ეტაპებად ეწოდებიან ეტაპები, ანალოგიურ ფენომენებს, ანალოგიურ ფსიქიკურ ცვლილებებს, ანალოგიურ ინტოქსიკაციებს, ანალოგიურ ინტოქსიკაციებს, ანალოგიურ ინტოქსიკაცი

თ. გ. ხელაშვილი

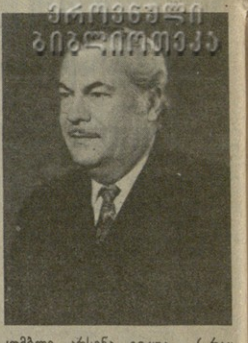

ქართველ მსახიობთა რიგებს უეცრად გამოაკლდა საქართველოს სსრ სახალხო არტისტი, სამამულო ომის ვეტერანი თეიმურაზ **ხელაშვილი**, ადამიანი, რომელმაც მეცხრე თაობა შეგნებული სიცოცხლე შეალია ხელოვნების სამსახურს, დიდი ამაგი დასდო ქართული მუსიკალური კომედიისა და ოპერეტის განვითარების საქმეს.

თეიმურაზ გრიგოლის ძე ხელაშვილი დაიბადა 1919 წელს თელავში. 1936-40 წლებში იგი ვ. თბილისის კინომსახიობთა სტუდიის სამსახიობო ფაკულტეტზე სწავლობს. აქედანვე მიდის წითელ არმიის რიგებში. დიდ სამამულო ომში თეიმურაზ ხელაშვილმა სახელოვნად განვლო საბრძოლო გზა ბერლინამდე. სამამულო ომში თავდებებისა და სიმამაცისათვის იგი დაჯილდოებული იყო წითელი ვარსკვლავისა და დიდების II ხარისხის ორდენებით, მედლებით.

1946 წელს სამშობლოში დაბრუნებული ახალგაზრდა იწყებს ინტენსიურ შემოქმედებით ცხოვრებას. შესანიშნავი ბალეტმეისტერი ალბერ ალტუნიანი ეს ნიჭი წყალობით თ. ხელაშვილმა მალე მოიპოვა პოპულარობა ეს ტრადიციონალ, კინოში, თეატრში. მაყურებელმა უმალ შეიყვარა იგი ფილმში „ბედნიერი შეხვედრა“ (1948 წ.), მაგრამ თ. ხელაშვილის ნამდვილი მოწოდება მუსიკალური თეატრი იყო. ეს ნათელყო პირველივე სპექტაკლებმა თბილისის ვ. აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის თეატრში, სადაც იგი 1949 წელს მივიდა და სიცოცხლის ბოლო წუთამდე დიდი ენერგიითა და შემართებით წერდა შემოქმედებითს მოღვაწეობას. ამ თეატრში მან 100-მდე მთავარი როლი შეასრულა. მათ შორის

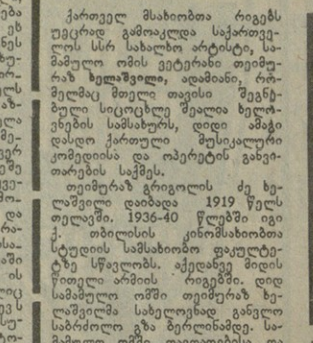

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კომბლე, არსენა, გიჟუა („რაც გინახავს, ეეოარ ნახავ“), ჩეზარე („ჩანტას კოცნა“), ფირუზა („ჯერკას ეორწელი“), ბაჯანაჯი („სიმღერა ტყეში“) და მრავალი სხვა.

თ. ხელაშვილის მიერ პროფესიული ოსტატობით, ნიჭიერად განსახიერებულ როლებს ყოველთვის თან ახლდა გარეგნული მომხიბლველობა, მომზიდველობა, გულწრფელობა, სისპეტაკე — ის თვისებები, მის პიროვნებას ასე რომ გამოარჩევდა ცხოვრებაშიც. მათი წყალობით იყვნა იგი თეატრის ახალგაზრდა თაობისათვის ეშმაკიტი ხელოვნის ნიმუშად, მთელი თეატრის კოლექტივის უსაყვარლეს ადამიანად და ქომაგად.

წავიდა ჩვენგან გამოჩენილი ხელოვანი, მამულიშვილი, გულმართალი ადამიანი, რომლის ნათელი ხსოვნა სამუდამოდ დარჩება მისი კოლეგების, მეგობრებისა და მადლიერი მაყურებლის გულში.

საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტრო; საქართველოს სსრ თეატრალური საზოგადოება; თბილისის ვ. აბაშიძის სახელობის მუსიკალური კომედიის თეატრი.

„ბამარჯვების მაისი“

ბაუერი. (საკ. კორ.). სანტეგრესო შუშობას ეწევა ქალაქის № 3 სამეალო სკოლის მოსწავლეთა საორეტო დასი. იგი ათ წელზე მეტია, რაც შეიქმნა და დასის დღემდე უცვლელად ხელმძღვანელობს ამ საქმის დაუეხრონელი ენთუზიასტი, მუსიკის მასწავლებელი ს. ლაზარაშვილი.

ამ ხნის მანძილზე მოსწავლეებმა არაერთი ისეთი მუსიკალური სპექტაკლი წარმოადგინეს, რომელმაც ფართო საზოგადოებრიობის მოწონება დაიმსახურა. მოსწავლეთა მხატვრული თვითმოქმედების რესპუბლიკერ დათვალიერებაზე ბრინჯაოს და ოქროს მედლებით დაჯილდოდა ოპერეტები „დათვის წვეულება“ და „ქაჯანა“.

ნორჩ მაყურებელს მოეწონა დასის ბოლო ნამუშევარი „ტყის ზღაპარი“. ამდამად მოსწავლეები გულმოდგინედ ემზადებიან გამარჯვების 40 წლისთავის აღსანიშნავად. მზადდება მუსიკალურ-ლიტერატურული - ქორეოგრაფიული კომპოზიცია „გამარჯვების მაისი“.

გაჯუსკვი გზა

ამბროლაური. (საკ. კორ.). დაიწყო რაიონის სოციალურ-ეკონომიკური გეგმით გათვალისწინებული კიდევ ერთი ახალი საავტომობილო გზის შენებლობა. ეს ახალი ტრასა რაიონსულ ცენტრს დააკავშირებს სოფელ ზნაკავთან.

— ახალი საავტომობილო გზა — ამბობს რაისაგზაო საწარმოო უბნის უფროსი პ. ბაკურაძე, — გაიგლის ახლადდამჩენილ თეორი სამშენებლო ქვის სამაღაროდ და დაიჭარებს მის ექსპლოატაციას. გაეიიფეს ფილების ტრანსპორტირების საქმეს. ეს ქვა რაიონის ბევრ მრავალსართულიან შენობათა ფასადს დაამშვენებს.

ამბროლაური - ზნაკავის ახალი ტრასა მეთორმეტე ხუთწლედის პირველ წელს დამთავრდება.

ყაბარა

მსოფლიო ჩემპიონატი ჭადრაკში

მოსკოვი

უნიკალური შემთხვევა

ეს გულშემატკივრები, რომლებმაც კარპოვ-კასპაროვის მატჩის ოცდამეცხრამეტე პარტიაზე დაგვიანეს, უფუოდ გაკვირვებული დარჩნენ — 21 სვლის შემდეგ დფაზე ზუსტად ისეთივე პოზიცია იყო, როგორც წინა, ოცდამეთვრამეტე პარტიაში! ეს უნიკალური შემთხვევა გაბლავთ ჭადრაკის ისტორიაში. მართალია, ფსიქოლოგიური ილეთი — აიძულო მეტოქე ითამაშოს საკუთარი გეგმის წინააღმდეგ, ამ მატჩშიც შეგვხვდა (მას კასპაროვი იყენებდა), მაგრამ ეს სულ სხვა ვითარებაში, რამდენიმე პარტიის გათამაშების შემდეგ ხდებოდა, და არა მომდევნო შეხვედრაში. წინაღდეთ მსოფლიო ჩემპიონმა მაკვნით უარესი პოზიცია მიიღო, ახლა კი, ნახს, დაინტერესდა გაეგო, როგორ მოიქცეოდა მსგავს სიტუაციაში კასპაროვი.

როცა წინა შეხვედრაში კომენტატორებმა შეიფასეს პრეტენდენტის 22-ე სვლა, დასძინეს, რომ არ ღირდა მხედრით ჰაიკის აღება პოზიციის სრული გათანაბრების გამო. ახლა კი გამოირკვა, რომ კარპოვი სხვას ფიქრობდა. მან სწორედ ის კადრია ჰაიკი აიღო, რაც კომენტატორების აზრით, სწორი არ იყო. კარპოვი დათანხმდა ლაზერების გაცვლაზე. მდგომარეობა საკრძნობლად გამარტივდა, მაგრამ შავებმა დაფის ცენტრში სუსტი, გამოლოებული ჰაიკი მიიღეს, რაც მუდმივ მზრუნველობას საჭიროებდა, ერთი სიტყვით, თეორების მხარეზე მინიმალური უპირატესობა აღმოჩნდა, ანალიზი ილიას საგანგებოდ ჩამოუტანია გერმანიიდან, ჯერ კიდევ მაშინ, როცა საქართველოში ის-ის იყო ფეხს იდგამდა ფოტოელენტება, და რაც დიდი მოაზროვნის ეროვნულ და ინტერნაციონალურ სულისკვეთებაზე მეტყველებს.

ახლა სახლ-მუზეუმში დიდი და მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი იმართება მწერლის იუბლეს ღირსეული შეხვედრისათვის: მუზეუმს უკვე გადაეცა კალინინის ქუჩაზე მდებარე ილია ჭავჭავაძის დის სახლი, რომელშიც მოთავსებული იყო „ეკონომიკის“ რედაქცია. სახლის ნაწილი გამოთავისუფლებულია, მალე იგი მთლიანად გათავისუფლდება და დაიწყება სარესტავრაციო სამუშაოები, რათა მწერლის დაბადების 150 წლის იუბილეს ამ ისტორიულმა სახლმაც უმასპინძლოს.

ბინა ილია ჭავჭავაძის ამშუშაო ოთახს და მაშინვე იგრძნობ, თუ რა ღრმა და მრავალფეროვანი ინტერესები ამოძრავებდა ამ ბუმბერაზ კაცს. ოთახში, შთა რუსთაველისა და ერეკლე მეორის სურათებთან ერთად, ჯუზეპე გარიბალდის პორტრეტიც არის, საწერ მაგიდაზე გლობუს შენიშნავთ, ხოლო ბუხრის ორსავე მხარეს — ანდილი გაკრულ ფერად ფოტოებს, რომელ-

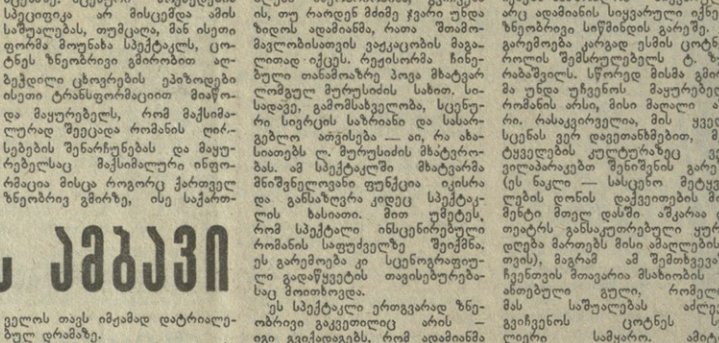

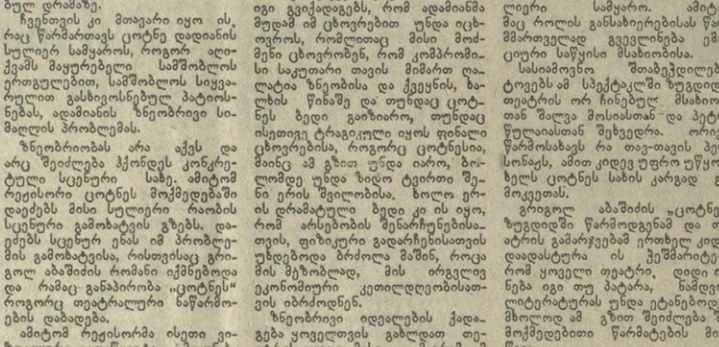

,,ბამარჯვების მაისი“

ბაუერი. (საკ. კორ.). სანტეგრესო შუშობას ეწევა ქალაქის № 3 სამეალო სკოლის მოსწავლეთა საორეტო დასი. იგი ათ წელზე მეტია, რაც შეიქმნა და დასის დღემდე უცვლელად ხელმძღვანელობს ამ საქმის დაუეხრონელი ენთუზიასტი, მუსიკის მასწავლებელი ს. ლაზარაშვილი.

ამ ხნის მანძილზე მოსწავლეებმა არაერთი ისეთი მუსიკალური სპექტაკლი წარმოადგინეს, რომელმაც ფართო საზოგადოებრიობის მოწონება დაიმსახურა. მოსწავლეთა მხატვრული თვითმოქმედების რესპუბლიკერ დათვალიერებაზე ბრინჯაოს და ოქროს მედლებით დაჯილდოდა ოპერეტები „დათვის წვეულება“ და „ქაჯანა“.

ნორჩ მაყურებელს მოეწონა დასის ბოლო ნამუშევარი „ტყის ზღაპარი“. ამდამად მოსწავლეები გულმოდგინედ ემზადებიან გამარჯვების 40 წლისთავის აღსანიშნავად. მზადდება მუსიკალურ-ლიტერატურული - ქორეოგრაფიული კომპოზიცია „გამარჯვების მაისი“.

ცოტნეს გმირობის ამბავი

თეატრი

ბრიგოლ აბაშიძის ლიტერატურულ სამყაროში დრამატურგიამ თავისი ადგილი დიმკვიდრა. მართალია, მას ბევრი არ უმუშავია ამ ჟანრში, მაგრამ ის, რაც მქმნია, ინტერესის აღმძვრელი გახლავთ, რადგან პრობლემურობით გამოირჩევა — 50-იან წლებში „ბუმელი ბეხსა“ („დედა“) (დაიდგა კ. მარჯანიშვილის თეატრში), ხოლო შემდგომ „მოგზაურობა სამ დროში“.

ქართული რეალისტური გულმავიწყობას თუ დავაბრალებთ იმას, რომ ისეთი პრობლემური პიესა, როგორიც არის „მოგზაურობა სამ დროში“, დიდხანს არ შემორჩა ქართულ სცენას. 50-60-იან წლებში დაწერილი რამდენი ქართული პიესა დადგებოდა ღღეანდელი თეატრის სამსახურში, ჩვენი რეალისტი რომ უფრო ნდობით ეკიდებოდეს მათ, უფრო ეიმედეს ქართული დრამატურგიის ნიმუშთა სიცოცხლისუნარიანობის გახანგრძლივების გზას.

ყოველად გაუმართლებელი ა, რომ გრიგორ აბაშიძის შესამე პიესასაც ჯასიერად შეხდნენ ჩვენი თეატრები, ჩვენი ლიტ ერატურული „ტეატრში“ დაიბეჭდა ამ სამი-ოთხი წლის წინათ. თუ იმას არ გავუფრთხილდით, რაც უკვე გვაქვს, თუ ის არ მივიჩნიეთ ჩვენად, მონათვალად, რაც უკვე დაწერილია, რასაკვირველია, მედამ შიმშილი იქნება ქართული პიესისა.

მაგრამ ახლახან გრიგორ აბაშიძის სახელი კვლავ გამოჩნდა თეატრალურ აფიშაზე. 1983-84 წლების თეატრალურ სეზონში მწერალი ორი რომანის გმირები ავიდნენ ქართული თეატრის სცენაზე და მათს გამოჩენას მაყურებელთა საკმაო ინტერესია ახლდა ქიათურის აკაკი წერეთლის სახელობის თეატრში ახალგაზრდა რეჟისორმა ვლადიმერ ს. გურამაშვილმა ნ. გურამანიძის მიერ ინსცენირებული „ყორნისა“ დადგა, ხოლო კოტე მარჯანიშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატმა, რეჟისორმა თამაზ მესხმა ზუგდიდის ზალეა დადიანის სახლობის თეატრში ნ. ტიტინის „ბანანის ფოთლები“ დადგა და სცენური სიცოცხლე მისცა კიდევ ერთ ფრიხს. ამ გმირის გაცოცხლებას კი მნიშვნელობა ენიჭება. ფიქრს ჩვენს ახალგაზრდობის სულიერი ფორმირების საქმეში. ცოტნეს ზნეობრივი რაობა, მისი სულისკვეთება დღესაც ისევე მნიშვნელოვანია, როგორიც ადრეულ საუკუნეებში, რადგან იგი ეველსაგე სურათში დაინახავ, რომ მსახიობები სცენური ცოდნებით ცხოვრობენ. მათ ძალუძთ სცენაზე წარმოსახონ საქართველოს ისტორიის გმირული პერიოდი ისე, რომ დაჯერებლობაც ახლდეს.

ეს დიდი რომანი ფილმადაც ეკრანდეს ეპიზოდებად, ამ ეპიზოდებში, ცხადია, ვერ გამოჩნდება რომანის ყველა ფერსება, მისი მხატვრული ფასეულობა ისევ წვრილ ფურცლების კუთვნილებად დარჩა, მაგრამ სამაგიეროდ, მან პოეა დინამიკური სცენური სიცოცხლე, პოეა უფიტორია, მაყურებელი, რომლისთვისაც ძვირფასი უნდა გახდეს შვენელოვანი მხატვრული ღირებულების მქონე ეპიზოდით ალბეჭდილი და რეჟისორი, ცხადია, ყველაფერ ამას ვერ გადმოიტანდა სცენაზე. სცენური მოქმედების სპეციფიკა არ მისცემდა ამის საშუალებას, თუმცაღა, მან ისეთი ფორმა მოუნახა სპექტაკლს, ეოტნეს ზნეობრივი გმირობით აღბეჭდილი ცხოვრების ეპიზოდები ისეთი ტრანსფორმაციით მიაწოდა მაყურებელს, რომ მაქსიმალურად შეეცადა რომანის ღირებულების შენარჩუნებას და მაყურებელსაც მაქსიმალური ინფორმაციია მისცა როგორც ქართველ ზნეობრივ გმირზე, ისე საქართველოში ჩინებულად მოექცა უკომპრომისო, სულიერი სიწმინდით გასხივოსნებული გმირის ცხოვრება და მკაფიოდ წარმოგვიჩინა ბრძოლა ზნეობრიობისა, გვიჩვენა ის, თუ რაოდენ მძიმე ჯვარი უხდა ზიდოს ადამიანმა, რათა შთამოგალოს ბისადა ეოველ ეპოქას ეს ცოტნეს ეროლის შემსრულებელს ტ. ბურაბაშვილს. სწორედ მისმა გმირმა უნდა უჩვენოს მაყურებელს რომანის არსი, მისი მაღალი აზრი. რასაკვირველია, მის ეველ სცენას ვერ დავეთანხმებით, მეტყველებს კულტურაზეც ვერ ვილაპარაკებთ შენიშვნის გარეშე (ეს ნაკლი — სასკენო მეტყველების დონის დაკვეთიების მიმეტრი მთელ დასში აშკარად ფოტარს განსაკუთრებული ყურადღება მართებს მისი ამაღლებისათვის), მაგრამ ამ შემთხვევაში ჩვენთვის მთავარია მსახიობის ის ამთებული გული, რომელიც მას საშუალებას აძლევს ს გვიჩვენოს ცოტნეს სულიერი სამყარო. ამიტომ მაც როლის განსახიერებისას წარმმართველად გვევლინება ემოციური საწყისი მსახიობისა.

სასიამოვნო შთაბეჭდილებას ტოვებს ამ სპექტაკლში ზუგდიდის თეატრის ორ ჩინებულ მსახიობთან შალვა მოსიასთან და პეტრე ფოლიასთან შეხვედრა. ორივე, წარმოსახავს რა თავ-თავის პერსონაჟს, ამთ კიდევ უფრო უფრიან ხელს ცოტნეს სახის კარგად გამოკვეთას.

გრიგორ აბაშიძის „ცოტნეს“ ზუგდიდში წარმოდგენამ და თეატრის გამარჯვებამ ერთხელ კიდევ დაადასტურა ის ეეშმარიტება, რომ ყოველი თეატრი, დიდი იქნება იგი თუ პატარა, ნამდვილ ლიტერატურას უნდა ეტანებოდეს, მხოლოდ ამ გზით შეიძლება შემოქმედებითი წარმატების მიღწევა.

გურამ ბათიაშვილი.

სახლი, რომელსაც ახლოვს ილია

მწერლობა

ამ პატარა, კოპწია ეზოში მაყურეობა დავაგებიეთ. მიაბიჯებ და, ისე გგონია, სადაცაა კარი გაიღება, ჭალარა, სათნო სახის, დარბაისელი მანდილოსანი შინ შეგიპატიჟებს და თან ხმადაწეული:

— ილია მუშაობს,..

კარი მართლაც იღება და... ილია ჭავჭავაძის სახლ-მუზეუმის დირექტორი ზზია ნადირაძე ჩვეული უშუალობითა და გულთბილობით გეგებგება.

თბილისში, ორჯონიკიძის ქუჩაზე მდებარე სახლი, სადაც დიდმა ილიამ სიცოცხლის უკანასკნელი ექვსი წელი გაატარა და რომელიც მწერლის სიკვდილის შემდეგ მისმა მეუღლემ წერაკითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას უანდერძა, უკვე მეოთხეზელმა სახელით მეტა სახლ-მუზეუმის სახელით ფუნქციონირებს.

თავის დროზე აკადემიის ზმირი სტუმრები იყვნენ აკაკი წერეთელი, ნიკო ნიკოლაძე, ალტერ ლასტი, ეკატერინე გაბაშვილი და სხვანი; აქ ემართებოდა ეგრეთ წოდებული „ხუთშაბათინი“ ანუ ცხარე კამათი ლიტერატურაზე, ხელოვნებაზე, სოციალურ პრობლემებზე, „ივერიის“ ბედ-იღბალზე...

მუზეუმის თანამშრომლებმა აღადგინეს ეს ტრადიცია, და ახლა ჩვენი თანამედროვე მწერლები და კრიტიკოსები, მეცნიერები და საზოგადო მოღვაწენი მსჯელობენ ილია ჭავჭავაძის საკვეთნო ღვაწლსა და ლიტერატურულ მემკვიდრეობაზე, მის პიროვნებასთან დაკავშირებულ ახალადმოჩენილ მასალებზე.

ეს არის მუზეუმი, რომელიც თითქმის მთლიანად მემორიალურია; შემორჩენილი ფოტოსურათების მიხედვით აღდგენილია მწერლის სამუშაო, სასტუმრო, საწოლი და სასადილო ოთახები.

საკმარისია, ერთხელ მაინც შეავლო თვალი ილია ჭავჭავაძის სამუშაო ოთახს და მაშინვე იგრძნობ, თუ რა ღრმა და მრავალფეროვანი ინტერესები ამოძრავებდა ამ ბუმბერაზ კაცს. ოთახში, შთა რუსთაველისა და ერეკლე მეორის სურათებთან ერთად, ჯუზეპე გარიბალდის პორტრეტიც არის, საწერ მაგიდაზე გლობუსს შენიშნავთ, ხოლო ბუხრის ორსავე მხარეს — ანდილი გაკრულ ფერად ფოტოებს, რომელიც ილიას საგანგებოდ ჩამოუტანია გერმანიიდან, ჯერ კიდევ მაშინ, როცა საქართველოში ის-ის იყო ფეხს იდგამდა ფოტოხელოვნება, და რაც დიდი მოაზროვნის ეროვნულ და ინტერნაციონალურ სულისკვეთებაზე მეტყველებს.

ახლა სახლ-მუზეუმში დიდი და მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი იმართება მწერლის იუბლეს ღირსეული შეხვედრისათვის: მუზეუმს უკვე გადაეცა კალინინის ქუჩაზე მდებარე ილია ჭავჭავაძის დის სახლი, რომელშიც მოთავსებული იყო „ეკონომიკის“ რედაქცია. სახლის ნაწილი გამოთავისუფლებულია, მალე იგი მთლიანად გათავისუფლდება და დაიწყება სარესტავრაციო სამუშაოები, რათა მწერლის დაბადების 150 წლის იუბილეს ამ ისტორიულმა სახლმაც უმასპინძლოს.

გაზეთ „ივერიის“ რედაქტორის კაბინეტი, სტამბა და სასადილო ოთახი. აქვე დაიდგმ ბინას ეექსპოზიცია „ილია და ჩვენი თანამედროვეობა“, მუზეუმს გადაეცემა ილიას მემორიალური ბიბლიოთეკა.

...გამოდიხართ ამ გაჩირაღდნებული სახლიდან და ისეთი გრძნობა გეუფლებთ, თითქოს ზეოგს უკან ისევ გაიღება კარი, თმაჭაღარა მანდილოსანი ფეხაკრეფით გამოვა და ღიმილით გეტყვის:

— ილიას სტუმრები ჯაყვს, შვილო..

ი. კუკავა.

თვალს ახარებს ქართული კერამიკა

თბილისის სსრ კავშირის 60 წლისთავის სახელობის კერამიკის კომბინატის ნაწარმზე დიდი მოთხოვნაა. აქაური 58 ნაკეთობიდან 44-ს სახელმწიფო ხარისხის ნიშანი აქვს მინიჭებული. ქართული კერამიკა იგზავნება ჩვენი ქვეყნის ყველა კუთხეში, აგრეთვე ჩეხოსლოვაკიაში, იუგოსლავიაში, გერმანიის დემოკრატიულ რესპუბლიკაში და იაპონიაში, ზნირად არის ეექსპონირებული საერთაშორისო გამოფენაზე და ბაზრობებზე...

სურათებზე: კომბინატის ცენტრალური ლაბორატორიის უფროსი ლაბორანტი, სკკპ წევრი, საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტი მანანა ელბაქიძე კუთხი წონის გამოანგარიშების დროს; ნოდარ ჯანმახაშვილი სამი წელია ფერმწერად მუშაობს მხატვრული კერამიკის საამქროში. კომბინატის პროდუქცია — ქართული კერამიკა.

ა. საპაროვის ფოტო.

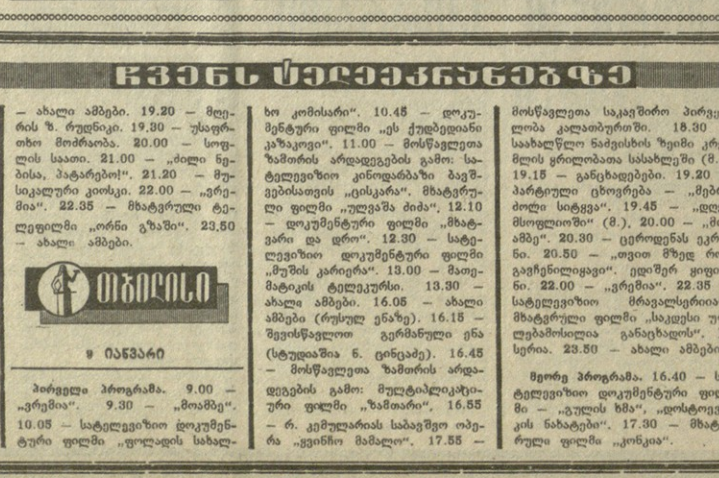

ქველი თემები ახალი სახეებით

კინო

კინოდრამატურგ ზ. არსენიშვილისა და ტ. ტაბიძის შემოქმედებითმა თანამოაზრეობამ ქართულ კინემატოგრაფს ოთხი ცნობილი ფილმი შესძინა. ახლახან კი ეკრანზე წარდგა მათი ახალი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

ზ. არსენიშვილი და ლ. ღოღობერიძე ირჩევენ მშვავე ზნეობრივ საკითხებს, რომლებშიც ადამიანთა შინაგანი სულიერი ენებამაღლვანი ჩახლართული სოციალური გარემოს ცეცხლოვანი ალმოჩენილი ფსიქოლოგიით. მაყურებელი აკ ვედარ დარჩება „უბრალო მაყურებლად“, შორიდან მოყურადე კაცად. იგი ერთგვარი აქტიური მონაწილეა ამის ფილმისა, მან უნდა გაიაზროს ამთ ამბავი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

ზ. არსენიშვილი და ლ. ღოღობერიძე ირჩევენ მშვავე ზნეობრივ საკითხებს, რომლებშიც ადამიანთა შინაგანი სულიერი ენებამაღლვანი ჩახლართული სოციალური გარემოს ცეცხლოვანი ალმოჩენილი ფსიქოლოგიით. მაყურებელი აკ ვედარ დარჩება „უბრალო მაყურებლად“, შორიდან მოყურადე კაცად. იგი ერთგვარი აქტიური მონაწილეა ამის ფილმისა, მან უნდა გაიაზროს ამთ ამბავი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

„მსაჯულის როლი“ მაყურებელს კინოდრამატურგ ბიძიერ გულწრფელად დაინტერესებს მისი ბედით, პიროვნების ფსიქოლოგიით. მაყურებელი აკ ვედარ დარჩება „უბრალო მაყურებლად“, შორიდან მოყურადე კაცად. იგი ერთგვარი აქტიური მონაწილეა ამის ფილმისა, მან უნდა გაიაზროს ამთ ამბავი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

„მსაჯულის როლი“ მაყურებელს კინოდრამატურგ ბიძიერ გულწრფელად დაინტერესებს მისი ბედით, პიროვნების ფსიქოლოგიით. მაყურებელი აკ ვედარ დარჩება „უბრალო მაყურებლად“, შორიდან მოყურადე კაცად. იგი ერთგვარი აქტიური მონაწილეა ამის ფილმისა, მან უნდა გაიაზროს ამთ ამბავი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

ზ. არსენიშვილი და ლ. ღოღობერიძე ირჩევენ მშვავე ზნეობრივ საკითხებს, რომლებშიც ადამიანთა შინაგანი სულიერი ენებამაღლვანი ჩახლართული სოციალური გარემოს ცეცხლოვანი ალმოჩენილი ფსიქოლოგიით. მაყურებელი აკ ვედარ დარჩება „უბრალო მაყურებლად“, შორიდან მოყურადე კაცად. იგი ერთგვარი აქტიური მონაწილეა ამის ფილმისა, მან უნდა გაიაზროს ამთ ამბავი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

ზ. არსენიშვილი და ლ. ღოღობერიძე ირჩევენ მშვავე ზნეობრივ საკითხებს, რომლებშიც ადამიანთა შინაგანი სულიერი ენებამაღლვანი ჩახლართული სოციალური გარემოს ცეცხლოვანი ალმოჩენილი ფსიქოლოგიით. მაყურებელი აკ ვედარ დარჩება „უბრალო მაყურებლად“, შორიდან მოყურადე კაცად. იგი ერთგვარი აქტიური მონაწილეა ამის ფილმისა, მან უნდა გაიაზროს ამთ ამბავი ნამუშევარი „დღეს ღამე უთენებია“.

მსატვრობა

ფუნჯს შეეგენ მაგა-ეგილს

ასპინძის კულტურის სახლში მოეწყო დიმიტრი მარჯანიშვილი და მისი ქალ-ვაჟის ნამუშევრების გამოფენა, რომელშიც დამთვალიერებელთა დიდი მოწონება დაიმსახურა.

გამოფენის ინიციატორი დ. მარჯანიძე წარმოშობით ასპინძელია. მან თავისი 60 წლისთავზე ნამუშევრების უმრავლესობა უსასყიდლოდ თანასოფლელებს.

გამოფენაზე დ. მარჯანიძე წარმოდგენილი სერია პლაკატებისა „ლენინის ბავშვობა და ყრმობა“, ახალგაზრდობისადმი მიძღვნილი რამდენიმე გრაფიკული ნამუშევარი. მხატვარი ადამიანთა ურთიერთსიყვარულსა და ძმობაზე ქადაგებს ნაწარმოებებში: „ოთარაანი ყვავილით“, „ხაყვარულო, ძალსა შენსა“, „დედაშვილობა“. ეურადღებას იქცევს ეტიუდი „ასსოფალი“, ბლაკატი „მშვიდობა მსოფლიოს“, რომელშიც ერეკვანში გამართულ კონკურსში საპატიო დიპლომი დაიმსახურა. პირველი ხარისხის დიპლომებით აღინიშნა ავტოფეი პლაკატები „მშვიდობა ბავშვებს“ და „ბავშვი მეძრაობა“.

მხატვრის ვაჟიშვილმა დაფთ მარჯანიძემ ბეჭდვლად პლაკატები წარმოდგინა. მათში გამოჩნდა ახალგაზრდა ფიდერი მხატვრული შესაძლებლობანი. მან ორიგინალური გადაწყვეტა შეძინა ვეთაკაზა ბიესების მიხედვით შექმნილ ნამუშევრებში: „ბრანდ ფენიმე“, „ეეფე ლარი“, „ოტელო“, „ბიმეო და ჯულიეტა“. პირობითობა და დეკორატიულობა ახასიათებს პლაკატს „ვაზ ბიფის და კაცი ბიფეეს“.

აქვე ხალეს მარჯანიძის ნამუშევრები. მისი ფერწერა ეეოროა ბევრ ეეოილ-ბიფლური ნანიფიკრით და სიფაკეზით.

ნ. ელიავაშვილი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა